

SOBAT

14e jaargang nr. 2 - april 1999

nummer 64

VOMI

VERENIGING
OUD MILITAIREN
INDIËGANGERS

Om aan de veelvuldige vraag naar foto-prentbriefkaarten van het **Nationaal Indië-monument 1945-1962** in Roermond te kunnen voldoen heeft de stichting **Nationaal Indië-monument 1945-1962** nu sets met vier verschillende prentbriefkaarten laten maken.

De kosten per set van vier foto's bedragen f 5,- eventueel bij toezending per post vermeerderd met f 1,60 aan porto. De prentbriefkaarten kunnen worden besteld bij het secretariaat van de stichting: Mauritslaan 1, 6074 AS Melick (tel. 0475-532094).

groepsreizen naar Indonesië voor de **Indië- en Nieuw Guinea-veteraan**

Programma's naar West-, Midden- en Oost-Java, Zuid- en West Sumatra, de "Vogelkop", Jayapura (Hollandia), Biak en Merauke. Mogelijkheden tot verlenging naar Lombok, Bali of Sulawesi of Baliem vallei.

Wilt u een voorlichtingsmiddag bijwonen, nadere informatie of een compleet reisprogramma toegezonden krijgen? Bel ons tijdens kantooruren van maandag t/m vrijdag van 9 tot 17 uur. Vragen naar Alice Hughan, Richard v.d. Bel of naar Ans Fanggidaej-Jongkind.

Of reist u liever niet in groepsverband en toch verzorgd? Vraag dan naar onze brochure Indonesië "Van Sabang tot Merauke". Heeft u alleen een vliegticket nodig, dan kunt u daarvoor ook bij ons terecht.

Kantoor: Baden Powellweg 130 - 1069 LK Amsterdam
Tel.: 020-619 93 77 / 619 93 96 Fax: 020-610 16 11
open ma. t/m vrij. 9-17 • Za. 10-14. Zaterdags telefonisch niet bereikbaar

SOBAT

Officieel orgaan van de
Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

Raad van Advies

voorzitter: M.M. Bakker, res.luitenant-kolonel der artillerie b.d.
leden: H. Boschma, oud burgemeester.
B. Bouman, brig.generaal der artillerie b.d.
J.A. Bucher, kol. der cavalerie.
Chef Staf I Divisie "7 December".
H.F. Coopmans, brig.gen. der lagers.
W. Epke RMWO brig.gen. der infanterie b.d.
S.A. Lapeë † RMWO, in leven kol. der infanterie b.d.
J.A. Leenders.
Th.H.A. Rump, lt.kol. der infanterie Gen. der Krijgsmacht.

Algemeen Bestuur

voorzitter: J. Dijkema
2e voorzitter: des. T. Leutz
secretaris: G. Determan, Brongrass 88,
3068 PB Rotterdam, tel. 010-2960495
fax 010-2960553

penningmeester:

J.A. Broesder, Moeraslanden 9
8332 KW Steenwijk.
Tel.: (052)-515480
postbanknummer 42.39.398
banknummer 45.85.91.300 t.n.v.
Vereniging Oud Militairen
Indiëgangers
Rotterdam

alg. adjunct:

leden: C.L.W. van Haalen
N. den Hollander †
Victor C. Baidié

Sociale Commissie

voorzitter: V.C. Baidié,
Van Nijenrodestraat 117,
2597 RL Den Haag, tel. 070-3280532

Redactiecommissie

hoofdredacteur: L.C. Zégués, Zonstraat 118, 6463
AE Kerkrade, tel./fax 045-5454013
leden: R. Grit, Balloo 90, 9458 TD Balloo,
tel./fax 0592-241361
I. Zwam, Lijstjé 45, 1034 KN
Amsterdam, tel. 020-6318151

Boeken ter recensie zenden aan:

I. Zwam,
Lijstjé 45,
1034 KN Amsterdam

Correspondentie

- opgave nieuwe leden, adreswijzigingen, bericht van overlijden e.o. richten aan de secretaris van de vereniging waartoe men behoort - zie secretariatsadressen onder "VERENIGINGSNIEUWS".
- zaken VOMI-Nederlând betreffend richten aan de secretaris van het algemeen bestuur.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten en/of veranderingen aan te brengen of, zonder opgave van reden, niet te plaatsen.

De redactie kan niet aansprakelijk gesteld worden voor de inhoud van de geplaatste artikelen.

De artikelen geplaatst in dit blad behoeven niet noodzakelijk de zienswijze van het algemeen bestuur weer te geven.

Overname van artikelen is toegestaan mits met bronvermelding.

Druk: Koninklijke De Swart

DOELSTELLINGEN

De vereniging heeft ten doel:

het behartigen van de ideële, materiële en immateriële belangen van Oud Militairen Indiëgangers, die bij de Nederlandse Krijgsmacht in voormalig Nederlands Oost-Indië, respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea hebben gediend;

het behartigen van de belangen van de nogelaten betrekkingen van hen die als direct gevolg van militaire dienstverrichtingen om het leven kwamen of ten gevolge daarvan invalide werden;

het herdenken van hen die gevallen zijn tijdens militaire dienstverrichtingen in voormalig Nederlands Oost-Indië respectievelijk Indonesië en Nieuw Guinea en/of aangrenzende zeegebieden, alsmede van hen die tijdens, door of ten gevolge van krijgsgevangenschap, ziekte of ongevallen in of in en door militaire dienst zijn overleden.

De vereniging tracht het gestelde doel te verwezenlijken los van elke partij-politieke richting, levensovertuiging of religie.

De vereniging staat open voor samenwerking, onder voorbehoud van zelfstandigheid, met verenigingen die zich op overeenkomstig terrein als de V.O.M.I. bewegen en aanverwante doelstellingen nastreven.

(artikel 2 van de statuten)

Het lidmaatschap staat open voor een ieder die in het voormalig Nederlands Oost-Indië/Indonesië en Nieuw Guinea in militaire dienst is geweest en voor weduwen van militairen die hierna hebben voldaan.

SOCIALE COMMISSIE

Voorzitter

Victor C. Baidié
Van Nijenrodestraat 117
2597 RL Den Haag
tel. 070 3 32 85 32

stichting
veteranen
platform

sociale
VERENIGING
VOMI

omgeven bij

SOCIAAL COMMISSARISSEN

Groningen

vacant

Friesland

Hans N. Blom
Gerben Ypmastraat 13
8723 CP Koudum
tel. 05 14 32 21 07

Flevoland

Frits H.A.M. Frantzen
Oevergriend 13
1556 EA Almere
tel. 03 6 5 31 86 72

Utrecht't Gooi

Eppo R. Schweetman
Lutherhof 37
1216 KH Hilversum
tel. 03 5 6 21 78 09

Overijssel

Jan Timmer
Volteiusstraat 87
7604 CP Almelo
tel. 05 45 81 94 36

Rivierland/

Oost Gelderland

Jo H.F. van Son
Nimrodstraat 113
6531 LE Nijmegen
tel. 024 3 55 76 64

Zuid-Holland Zuid

Gerard J. Ritstie
Heviusstraat 25
3314 AP Dordrecht
tel. 078 6 13 25 72

Noord-Brabant Oost

Antoon P. Peantaga
Thebeckestraat 101
5344 SM Oss
tel. 04 12 62 35 15

Drenthe

Jannie van As-Dijkstra
Schuttevose 102
7906 GD Hoogeveen
tel. 05 28 27 61 98

Veluwe

vacant

Zeeland

Tom Koogur
M. Coehoorngracht 44
4301 BT Vlissingen
tel. 01 18 45 30 08

Limburg

Harry J.A. Dols
Heerlenerweg 49
6132 CL Sittard
tel. 04 6 4 52 13 15

Zuid-Holland Noord

Bob Verhoef
Beatrixdijk 10
2751 XC Moerkapelle
tel. 07 9 5 93 15 37

Noord-Holland

Han J. Harman
Egelantierlaan 26
2015 KJ Haarlem
tel. 02 3 5 24 00 10

Noord-Brabant West

vacant

Canada & USA

Gerard Ledderhof
149 Sandwell Drive
Oakville, Ont. Canada,
L6L 4P1
tel. (905) 827-3216

FONDS SOCIALE ZORG

Beheerder

Leen van Eijk
Oost Kanaalweg 12A
2461 EP Ter Aar
tel./fax 0172 60 27 05

Assistent beheerder

Tjibbe J. Goztra
A. van Heusdenstr. 15
2461 VJ Ter Aar
tel./fax 0172 60 24 52

Propagandiste

Joyce P. Stamrood-van
Vark
Binnenhof 36
6715 DP Ede
tel. 0310 63 81 60

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door de opbrengsten uit de Giroloterij en de Bankloterij.

Uw deelname aan de Giro-, e.g. bankloterij wordt daarom van harte aanbevolen.

Vereniging Oud Militairen Indiëgangers

- Ingeschreven in de registers van de Kamer van Koophandel te Arnhem onder letter en nummer V 123191 -

Jaarcontributie minimaal f 30,00
inclusief 6x per jaar "Sobat"

nummer 64 - 14e jaargang nr. 2
april 1999

Bij de voorplaat

Dit op de omslag van 'Sobat' nr. 64 afgebeelde affiche behoeft weinig toelichting. De tekst en de afbeelding spreken voor zichzelf. Toen in mei 1945 Nederland werd bevrijd, zuchtte Nederlands-Indië nog onder de harde laars van Japan. De Nederlandse bevolking was in grote meerderheid van mening: "Nu wij bevrijd zijn van het Duitse juk, dat vijf jaar lang zo wreed op ons heeft gedrukt, is het onze taak, ja onze roeping en plicht, onze rijkegenoten in Oost-Indië, die evenals wij vele jaren hebben geleden onder een vergelijkbare vijandelijke bezetting als wij, te bevrijden, te verlossen uit deze zware verdrukking en ultieme onvrijheid. Om deze taak te kunnen uitvoeren zouden echter vele tienduizenden mannen en vrouwen nodig zijn. De Nederlandse overheid van die dagen startte daarvoor dan ook een intensieve propaganda-actie. Met als doelstelling vele jonge, pas bevrijde Nederlanders, te stimuleren dienst te nemen in de nu zo snel mogelijk te vormen Nederlandse strijdkrachten. Die als voornaamste taak zouden krijgen, het nog steeds geknechte Indië van de Japanse terreur te verlossen. Zo dacht men toen. Tien-duizenden jonge Nederlanders meldden zich voor, naar zij rotsvast geloofden, de humane opdracht, om de miljoenen door Japan tot slavernij gebrachte volkeren van Insulindë, in het bijzonder de daar levende Indische Nederlanders, de vrijheid plus de zegeningen van de Nederlandse cultuur en democratie, te hergeven. Het realiseren van de bevrijding van Nederlands-Indië werd ervaren als een ereplicht, het uitvoeren van een dankbaarheidsplicht voor de eigen

bevrijding en een roeping om de rijkegenoten in de Oost, die nog steeds leidden onder dezelfde trieste omstandigheden als waarvan zij zelf nauwelijks waren verlost, terug te brengen.

met hen. Oordeelt niet opdat gij niet geoordeeld zult worden. Toen gold: Japan d'r uit. Indië moet bevrijd....

En het volk van Nederland deelde deze mening.

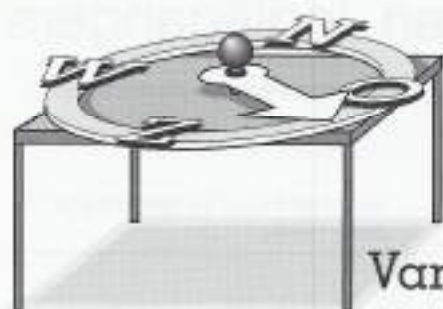

Hoewel de opvattingen over deze toen zo prangend gevoelde ereplicht nu geheel anders worden gevoeld werd de oproep van destijds algemeen volledig geaccepteerd. Hier geldt: De tijden veranderen en wij

Zodat gerust gesteld kan worden: "De soldaat in Indië deed wat het volk van Nederland wilde dat hij deed".

J. Zwaan

Kopij voor het volgende nummer inzenden vóór **26 april a.s.**
S.v.p., zo mogelijk, eenzijdig getypt insturen met anderhalve of twee regels afstand.

Van de Bestuurstafel

MEDEDELING AAN DE LEDEN

In verband met het overlijden van onze leden-administrateur, de heer Nico den Hollander, wordt U verzocht alle mutaties, zoals correcties in de adressering, verhuizing, etc. niet meer aan het adres van de heer Den Hollander te zenden, doch naar het secretariaat van Uw vereniging. De adressen van de secretariaten staan altijd vermeld onder het 'Verenigingsnieuws', direct onder het hoofd van de vereniging waarbij U staat ingeschreven. Deze secretariaten zorgen dan op de geëigende manier voor doorzending aan de Centrale Leden Administratie.

Wij danken U allen voor Uw medewerking.

Bestuur VOMI Nederland.

Van de bestuurstafel

Wat ons op het moment het meest bezig houdt is de toekenning van de 'erkennings'-uitkering van f. 1.000,-.

Waren het eerst de (ex)ambtenaren die geen recht hadden op de hun toekomstige erkenning - gelukkig nu rechtgezet - zijn het thans bijv. de vrouwelijke ex-militairen die door

Defensie in de steek worden gelaten, net als de weduwes van militairen die helaas 'te vroeg' het leven lieten in dienst van onze wettige regering. U vindt hierna het schrijven hetwelk wij ontvingen van het Ministerie van Defensie, maar ons geenszins bevredigde. Daarom hebben wij ons wederom gewend tot de Staatssecretaris van Defensie. Ook hiervan ontvangt U bijgaand de tekst.

Wij houden U op de hoogte.

Ministerie van Defensie

Directoraat-Generaal Personeel
Afdeling Beleidsontwikkeling

Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

Telefoon (070) 3 18 8188
Telex 34576 MVD/GV/NL

Aan:
Vereniging Oud Militairen Indiëgangers
Brongras 68
3068 PB Rotterdam

i.o.a Stichting Veteranenplatform
Postbus 125
3940 AC Doorn

22 februari 1999.

Voor hen die achterbleven

Zij werden geroepen,
zij zijn gegaan,
naar een land in de tropen,
heel ver hier vandaan.
Ze kregen de boodschap mee:
"Zorg voor Orde, Rust en Vree."
Tot een terugreis is het niet gekomen,
hun jonge leven is door ziekte of
geweld
plotseling van hun afgenomen.
Einde van al hun idealen en
toekomstdromen.
De familie werd ingelicht en voor-
zichtig verteld:
"Uw zoon of broer, hij is niet meer,
is reeds begraven op het ere-veld."
Een onvoorstelbaar leed, haast niet te
dragen,
heeft de familie meegetorst, al hun
levensdagen.
Voor hen geen laatste blik, geen
begravenis.
alleen een groot verdriet, een enorm
gemis ...
Soms kwam er nog een brief, als
laatste groet,
bij leven nog geschreven:
"Hoe is het bij jullie, met mij is alles
goed" ...

In een park in Roermond staan op
metalen zuilen vermeld.
De namen van hen die achterbleven.
En midden tussen hen in staat een
beeld van Spoor, onze Generaal.
Het is net of hij nu nog zeggen wil:
"Ik ben er ook gebleven, net als jullie
allemaal."

Ieder jaar gaan wij, als veteraan,
naar Roermond.
Om hen die daar staan vermeld te
herdenken.
Het is voor ons gewijde grond.
Zolang we nog kunnen reizen,
zolang we nog kunnen gaan,
zullen wij daar komen om even bij
hen te staan.
Ja, zolang God ons nog het leven wil
schenken.
komen wij naar Roermond om jullie te
herdenken!

J. Haan

Onderwerp Eenmalige uitkering.

Geacht bestuur.

Ik heb uw brieven van 5 en 26 januari 1999 in behandeling gekregen van de Staatssecretaris van Defensie, omdat het veteranenbeleid binnen mijn directie gestalte wordt gegeven. Ik heb uw brieven - en het meegezonden artikel - met aandacht gelezen en merk daarover het volgende op.

U snijdt in uw brieven een aantal onderwerpen aan. Eerst wil ik graag ingaan op uw bezwaren tegen het feit dat weduwen van militairen die binnen de twee jaar zijn gesneuveld, geen recht hebben op de eenmalige uitkering van f 1000,- in het kader van de Uitkeringswet tegemoetkoming twee tot vijfjarige diensttijd veteranen.

Zoals u terecht stelt, is de Uitkeringswet bedoeld om erkenning te geven aan militairen die meer dan twee jaar doch minder dan 5 jaar en onder moeilijke omstandigheden hun werkelijke dienst hebben verricht. Indien de militair is overleden, kan zijn weduwe in zijn plaats de uitkering aanvragen. Bij het treffen van maatregelen in het kader van het veteranenbeleid is het bepalen van een kring van belanghebbenden een moeilijke keuze. Daarbij wordt zo zorgvuldig mogelijk een afweging gemaakt van de betrokken belangen. Het is niet te vermijden dat bij het maken van een zodanige keuze grenzen moeten worden getrokken. In de wet is gekozen voor een ondergrens van twee jaar diensttijd, waarbij overigens aansluiting is gezocht bij de gebruikelijke duur van de dienstplicht na de Tweede Wereldoorlog. Ik wil nadrukkelijk opmerken dat de enkele omstandigheid dat iemand minder dan twee jaar heeft gediend en dus geen uitkering in het kader van deze wet krijgt, niet betekent dat er geen respect en waardering zou bestaan voor de verrichtingen van betrokkene. In het geval betrokkene is gesneuveld, geldt dat uiteraard des te meer.

Ik wil in dit verband overigens wel opmerken dat als betrokkene ten tijde van het overlijden was gehuwd, de

weduwe in principe wel recht heeft op een weduwenpensioen. De militaire pensioenwetgeving voorziet bij het overlijden van een dienstplichtige in een weduwenpensioen indien sprake is van een overlijden veroorzaakt door de dienstuitoefening. Daarvan is uiteraard sprake in de door u beschreven situaties. De hoogte van het weduwenpensioen bedraagt dan 5/7 van de berekeningsgrondslag. De berekeningsgrondslag voor de dienstplichtige is het inkomen dat hij voor indiensttreding genoot danwel, indien hij niet werkte, gezien zijn beroep/opleiding zou kunnen genieten. Dit weduwenpensioen is hoger dan een normaal weduwenpensioen, dat ongeveer 50% van het laatste inkomen bedraagt. Indien een militair derhalve is overleden ten gevolge van de uitoefening van de militaire dienst, dan ontvangt zijn weduwe dus een verhoogd pensioen, waaruit dus ook duidelijk erkenning spreekt.

Ook voor de situatie waarin militairen door ziekte of andere omstandigheden binnen de twee jaar de werkelijke dienst hebben verlaten, geldt dat zij inderdaad niet voldoen aan de criteria van de wet. De wet is, zoals gezegd, bedoeld om erkenning te geven aan militairen die meer dan twee jaar doch minder dan vijf jaar en onder moeilijke omstandigheden hun werkelijke dienst hebben verricht. Overigens geldt voor deze groep dat zij, indien zij tengevolge van de dienst geïnvalideerd zijn, afhankelijk van de mate van invaliditeit, recht hebben op een daaraan gerelateerd pensioen ten laste van Defensie. Eventueel hebben zij - ook weer afhankelijk van de mate van invaliditeit - ook recht op smartengeld.

In het door u bijgevoegde artikel wordt ook melding gemaakt van het feit dat de vrouwelijke militairen van de Koninklijke marine (de MARVA-veteranen) geen recht hebben op de eenmalige uitkering. Ik heb, door middel van mijn brief van 10 februari 1999, nummer P/99000832, aan de Voorzitter en het bestuur van het Veteranen Platform de belanghebbenden geïnformeerd over de redenen daarvan. Ik heb begrepen dat het Veteranen Platform deze informatie ook in Uw richting zal verspreiden, maar voor de duidelijkheid heb ik een kopie daarvan bijgesloten.

Ik vertrouw erop, U met het bovenstaande voldoende te hebben geïnformeerd.

De Directeur Plannen en Beleidsontwikkeling.

w.g. H.H.J. Ploeg, Commandeur (A)

Brief van het bestuur van VOMI Nederland aan de Staatssecretaris van Defensie

Aan: Zijne Excellentie
de Staatssecretaris van
Defensie
Plein 4
2511 CR 's-Gravenhage.

TL/9948
Rotterdam, 3 maart 1999.

Excellentie.

Het antwoord op onze brieven van 5 en 26 januari 1999 heeft U ter afdoening gedelegeerd aan Uw Directoraat-Generaal Personeel. Deze delegatie, maar óók het antwoord dat wij op onze brieven hebben ontvangen, heeft ons uitermate teleurgesteld.

De antwoordbrief bevatte niet alleen een juridische uiteenzetting inzake de wetsartikelen zoals neergelegd in de Uitkeringswet, maar ook een voor ons kwetsende verwijzing naar het weduwenpensioen dat de echtgenotes van gevallen strijdmakers hebben ontvangen en het invaliditeitspensioen, toegekend aan hen, die gewond zijn teruggekeerd. Hebben niet ook de ambtenaren, die wél voor de uitkering in aanmerking zijn gekomen, een pensioen voor hun militaire dienstdienst verkregen?

Ons verzoek aan U gedaan in genoemde brieven vroeg niet om een legalistische benadering als vervat in het aan ons gezonden antwoord. De daarin aangevoerde argumenten hadden wij ook zelf wel kunnen bedenken.

Het gaat ons veteranen om iets geheel anders. En daarvoor zouden

wij gaarne iets van Uw tijd en aandacht vragen.

Er zijn twee fundamentele vragen die ons bezig houden als wij over erkenning spreken, namelijk het juridische kader enerzijds maar ook de satisfactie die met de erkenning dient te worden beoogd.

Allereerst zouden wij willen ingaan op de juridische argumentatie.

Bij herhaling worden wij bij vragen onzerzijds geconfronteerd met verwijzingen naar de vooroorlogse wetgeving. Met name de jaartallen 1905 en 1922 worden gehanteerd met een verwijzing naar de in die jaren opgestelde wetten. Evenzovele malen wordt daarbij voorbij gegaan aan het feit dat men in die tijd geen weet had van onderduikers, van oorlogsvrijwilligers en van vrouwen in militaire dienst.

Vele leden van onze organisatie zijn OVW-er geweest en zij zijn dat geworden mede op grond van een door de Nederlandse regering uitgegeven brochure waarin letterlijk staat:

"Aangezien de bestaande vooroorlogse wettelijke regelingen verouderd zijn, heeft de regering tijdens haar verblijf te Londen plannen uitgewerkt, welke zijn aangepast aan die der geallieerde landen."

Uit het verzet en uit de onderduikers zijn de OVW-ers gerecrueteerd en naast hen stonden de vrouwen die mogelijk als koeriersters in de oorlog hun plicht deden.

Dat de vooroorlogse wetgeving in die barre tijden niet meer kon en mocht functioneren was voor iedereen duidelijk.

Zo verbood bijvoorbeeld de grondwet verplaatsing van de zetel van de regering naar het buitenland.

(Door de Duitse bezetting is met verwijzing naar dit artikel de legitimiteit van de Londense regering discutabel gesteld).

Ook was het bij de wet verboden om militairen zonder hun toestemming overzee te sturen en ook dat is de facto wel gebeurd.

Evenmin kende men voor vrouwen de dienstplicht.

Het verbaast ons dan ook buitengewoon dat in de argumentatie om de uitkering te weigeren aan vrouwelijke militairen wordt teruggegrepen op die "verouderde vooroorlogse wetgeving", namelijk op wetten van 1922 en 1924.

De facto waren die vrouwen in dezelfde positie als de mannelijke oorlogsvrijwilligers. Ook zij tekenden een verbandacte om gedurende een bepaalde tijd, in de krijgsmacht of daarmee verbonden diensten, het vaderland te dienen.

Het verwijzen naar die vooroorlogse wetten moge dan juridisch mogelijk zijn, de facto is het in onze ogen een paskwil.

Maar zelfs juridisch is het voor ons een discutabele kwestie of in deze omstandigheden hun verbandacte anders gewaardeerd mag worden dan die van de OVW-ers. Dat zij als 'beroeps' worden geclasificeerd, en daardoor in tegenstelling tot de OVW-ers uitgesloten, lijkt ons een verwerpelijke kunstgreep.

NB. In onze ogen geldt dit mutatis mutandis ook voor eventuele andere kortverbanders.

Wij zouden van U dan ook gaarne een rechtvaardiging ontvangen van het maken van dit onderscheid.

Tenslotte geldt voor ons veteranen nog steeds het gezegde 'feelings are facts'.

Bij elke herdenking wordt ook in Nederland teruggegrepen op de woorden uit twee Engelse gedichten, die luiden:

"If you break faith with us who die,
we shall not sleep, though poppies grow
in Flanders fields".
en

"They shall not grow old, as we that
are left grow old:
Age shall not weary them, nor the
years condemn.
At the going down of the sun and in
the morning
we will remember them".

Wij erkennen dat niet voor elke groep veteranen eenzelfde vorm van blijken van erkenning kan worden gegeven,

maar in de onderhavige gevallen geldt voor ons dat 'Feelings are fact' betekent dat de erkenning die de veteranen die wel de 1.000 gulden hebben ontvangen, het onaangename gevoel overhouden dat hun vrouwelijke 'comrades in arms' en de weduwen van hun gevallen strijdmakkers op een verwerpelijke manier in de steek zijn gelaten.

De positieve reacties op het blijk van erkenning dat zij hebben ontvangen zal daardoor worden omgevormd tot een negatieve, omdat een erkenning ook dient in te houden een waardering van de zijde van de regering en die wordt op deze manier wel al te zeer uitgehold door een blijkbaar financiële krentenwegerij.

Uw antwoord op dit schrijven zien wij met bijzondere belangstelling tegemoet.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,

namens het bestuur
VERENIGING OUD MILITAIREN
INDIGANGERS

w.g. J. Dijkema G.M. Determan
voorzitter secretaris

c.c.: alle fracties van de Tweede Kamer
alle leden van de Stichting Veteranen-Platform.

Bewustwording

Over bewustwording

gesproken

Voor een ieder die geboren

is voor 1940.

Wij zijn overlevers!

Kijk eens naar de

veranderingen die wij

hebben meegemaakt:

Wij werden geboren vóór televisie, penicilline, polioprikken, diepvriesvoedsel, kopieerapparaten, plastic, contactlenzen en de pil.

En vóór radar, creditcards, atoomsplitsing, laserstralen, ballpoints, panty's, afwasmachines, elektrische dekens, airconditioning en vóórdat de mens op de maan liep.

Wij trouwden eerst en woonden dan samen. Wat ouderwets!

Wij werden geboren vóórdat er huismannen waren, computerspelletjes, computerhuwelijken en tweelingenbanen. Vóór kinderdagverblijven,

groepstherapie en verpleegtehuizen.

Wij hadden nog nooit gehoord van TL, TV, CD, FM-radio, CCN, video, tape-decks, magnetrons, elektrische schrijfmachines, faxen, kunsthartes, tekstverwerkers, printers, draadloze telefoons, biogarde, emulgatoren, booreilanden en jongens met oortringen, hippies, yuppies, dinks (Double Income No Kids), BOM-moeders.

Wij waren er vóór de A27, E9, B 747, de TGV en de oecumene en vóór de AOW, WAO, WW of de VUT.

Toen betekende "Made in Japan" rommel.

We hadden nog nooit gehoord van pizza's, Mac Donalds en instant koffie.

In onze tijd betekende HEMA: Hollandse Eenheidsprijzen maatschappij en daar kostte een zakhorlogje f 1,-, IJscó's 3, 5 of 10 cent. Een brief kon je voor 7,5 cent versturen. Een nieuwe auto kostte f 2.000,-, maar bijna niemand kon dat betalen. Benzine kostte 10 cent per liter.

In die tijd was roken van een sigaret chique en interessant. Een pot was

om in te koken; aids was een Engels woord voor helpers. Een relatie had met zaken te maken en niet met een bed. LAT- en Last-relaties kenden wij niet.

Wij wisten niet wat eten uit de muur was.

Gras was nog gewoon groen.

De kleur roos had te maken met baby's en homo betekende "mens".

Wij waren er niet vóórdat het onderscheid tussen de sexen werd ontdekt, maar wel vóór het veranderen van de sexe.

Wij moesten het doen met wat we hadden of waren.

Wij zijn de laatste generatie die nog dacht dat je een man moest hebben om een baby te krijgen.

Geen wonder, dat wij soms zo in de war zijn en dat er een generatiekloof is.

Maar ... wij sobats, veteranen, hebben het allemaal overleefd en dat is een reden om een beetje blij te mogen zijn en als het even kan te blijven lachen.

RG.

Bezoek buitenland

Sobat R. Alblas, bestuurslid

van VOMI De Veluwe, heeft

een bezoek gebracht aan

Canada en Nieuw-Zeeland.

Zijn conclusie is, dat de veteranen in Canada op handen worden gedragen. Zij hebben veel voorrechten op reizen, inkopen, toegang tot een "Veteranen-house" waar tegen sterk gereduceerde prijzen drankjes en volledige maaltijden genuttigd kunnen worden. Er is geen verschil tussen Canadese- en VOMI-

veteranen.

In Nieuw-Zeeland is wel een onderling contact, doch veel minder dan elders. De sociale voorzieningen voor hen zijn slecht. Zij hebben wel een AOW, maar hebben in het verleden geen premie betaald en zij, die van een pensioentje uit Nederland genieten, worden daardoor gekort op hun AOW-uitkering.

Zo is een ziektekostenverzekering daar erg duur en beperkt, zodat bij dokters- en ziekenhuisopnamekosten vaak bijbetaald moet worden.

Nieuw-Zeeland is een prachtig land, maar oudere mensen, die afhankelijk

zijn van ouderdomsvoorzieningen, lijken te zijn afgeschreven.

R. Alblas

Ingekort door redactie.

Landelijke Indië- en Nieuw-Guinea- Veteranendag bij monument in Dalen met ondersteuning van de landmacht

Op zaterdag 3 juli 1999 wordt er in Dalen (Dr) de 5e Landelijke Indië Nieuw-Guinea-dag gehouden voor militairen die in het voormalig Ned.-Indië en Nieuw-Guinea hebben gediend, voor zowel KL, KM, KLu en KNIL. Er is accommodatie voor 2.500 personen.

Alleen veteranen en hun partners/begeleid(st)ers komen hiervoor in aanmerking. Dalen heeft een N.S.-station. Door de Stichting Dienstverlening Veteranen worden er jammer genoeg geen N.S.-rijbewijzen beschikbaar gesteld t.g.v. de Veteranendag in Dalen. Heeft u als veteranenpashouder de rijbewijzen van de S.D.V. al in uw bezit, dan kunt u die uiteraard ook gebruiken voor een bezoek aan Dalen op zaterdag 3 juli 1999. De J.W.F.-kapel uit Assen zorgt op deze dag voor de muzikale omlistung. In het centrum van Dalen wordt een Pasar Baru georganiseerd met o.a. Indische muziek en dansgroepen.

De deelnamekosten zijn f 20,- per persoon en daarvoor krijgt u koffie met cake, een lunchpakket, consumptiebonnen en een nasi-maaltijd met frisdrank naar keuze of bier. Omdat het een lustrumjaar is, zijn we nog volop bezig om er dit jaar iets bijzonders van te maken. Meer daarover in het programma dat u - na aanmelding - in juni zult ontvangen. In 1998 hebben we vele sobats (ruim 350 aanvragen) moeten teleurstellen omdat de tenten vol waren. Daarom

adviseer ik u per omgaande te reageren en de aanmeldingsbon (duidelijk) in te vullen en samen met een aan u zelf gerichte gefrankeerde (brief)kaart of enveloppe in een gefrankeerde enveloppe te sturen naar: Stichting Dametin, Schoolstraat 10, 7751 GJ te Dalen (tel. 0524-553130). Na ontvangst bij ons secretariaat sturen wij u per omgaande de aan u zelf gerichte kaart of enveloppe, voorzien van een informatie-sticker, retour met nadere gegevens. Aanmeldingen vanaf 2.501 kunnen helaas geen gebruik maken van de catering in de tenten, maar zijn wel van harte welkom in Dalen en kunnen het buiten-gebeuren volledig meemaken.

Voor meer informatie:
G. Rotman, voorz., tel. 0524-551337,
A. Warringa, penningm.,
tel. 0524-551873,
A. Suijders, Alg. adj., tel. 0524-551786.

AANMELDINGSBON

Naam :

Adres :

Postcode : Plaats :

Aantal pers. : Tel. :

Onderdeel :

meldt zich aan voor de Landelijke Veteranendag op zaterdag 3 juli a.s. in Dalen. Na acceptatie wordt mij ter bevestiging de kaart of enveloppe per omgaande retour gezonden met nadere gegevens.

Ik kom met:

eigen vervoer en wil graag een parkeerkaart ontvangen.

de trein.

Duidelijk aangeven wat gewenst is!

Datum: Handtekening:

Deze bon inclusief de aan u zelf gerichte (brief)kaart, retourneren aan: Stichting Dametin, Schoolstr. 10, 7751 GJ Dalen.

VERGEET NIET OM OOK EEN POSTZEGEL TE PLAAKEN OP DE AAN UZELF GERICHTE KAART OF ENVELOPPE.

Onderscheiding

Op 28 januari jl. mocht sobat S. Hindriks uit Oosterhesselen het aan hem toegekende Mobilisatie-Oorlogskruis en het Ereteken voor Orde en Vrede uitgereikt en opgespeld krijgen door dhr. A.P. Hagenbeek, 2e voorzitter VOMI Drenthe/Groningen, in Hotel Cornelis te Dalen.

worden uitgezonden naar Indië. Via Priok en Belawan kwam u in Medan terecht, alwaar u werd bevorderd tot Sergeant als Cdt. Werkplaats van de REMI, later RIMI en weer later Werkplaats LTD.

Nu, na 58 jaar, mag ik u het Demobilisatie-Oorlogskruis uitreiken en opspelden en tevens, na 50 jaar, het Ereteken voor Orde en Vrede uitreiken en opspelden, aldus dhr. Hagenbeek.

Als 2e spreker werden enkele woorden gesproken door Harry Frôme, een speciale vriend van sobat Hindriks. Hij ging even in op de speciale banden die beide families met elkaar hadden en sprak de hoop uit dat hij nog lang in ons midden mag zijn wat betreft de VOMI dagen en zeer zeker bij de familie Frôme. Dhr. Hindriks mocht de felicitaties van de sprekers, bestuur VOMI ald. Dalen en van de aanwezigen in ontvangst nemen.

R. Grit

Sobat Hindriks wilde, op eigen verzoek, deze onderscheidingen gaarne in ontvangst nemen in het bijzijn van familie en kennissen, waaronder de oud-kapitein der Infanterie, dhr. T. Oelen en vele sobats uit Dalen en omgeving.

Begin mei 1940 werd u opgeroepen als dpl. soldaat bij de Genie te Rotterdam, waarna de oorlogsdagen van 1940 kwamen en u krijgsgevangen werd gemaakt. U vluchtte vrij spoedig naar huis. Snel werd u weer opgeroepen voor de nodige opruiming en in augustus 1940 werd u gededobiliseerd. Later werd u in Meppel opgepakt door de Duitsers en werd u tewerkgesteld in Silezië (Oost-Duitsland).

Na teruggekomen te zijn in Nederland werd u in 1946 als buitengewoon dpl. soldaat weer opgeroepen om later te

Sluitingsdata inzenden kopij:

Nr.: 65	26-04-1999	juninummer
Nr.: 66	28-06-1999	augustusnummer
Nr.: 67	23-08-1999	oktobernummer

Staf 4e Inf. Brigade

Op 5 mei a.s. houdt de Staf 4e Infanterie (Garde) Brigade haar jaarlijkse reünie in de Kumpulan op het landgoed Bronbeek te Arnhem.

Aanvang 10.00 uur.

Voor inlichtingen kan men contact opnemen met het secretariaat van bovengenoemd onderdeel F.A. de Jong, tel.: 0478585055 of met B. Stomps, tel.: 0252672093.

5-10 R.I.

Vorbereiding bataljonsreünie in mei 2000. Meld je (evt. met partner) nu reeds aan bij:

F. Wabeke, Robiniastate 18,
1441 ZZ Purmerend.

Bij voldoende belangstelling kan scriptie over 5-10 R.I. gedrukt worden. Kosten ca. f 35,- à f 40,-. Laat mij dit s.v.p. ook weten.

Koninklijke Marine

De stichting Vrienden van de Koninklijke Marine roept ex-opvarenden van onderstaande schepen op zich te melden i.v.m. het organiseren van een reünie:

Hr. Ms Johan Maurits van Nassau
29 april MK Amsterdam

Hr. Ms Drenthe
22 sept. MK Amsterdam

Hr. Ms Tromp F 801

Hr. Ms de Ruyter F 806

13 okt. MK Amsterdam

Mijnenvegers van de Dokkum-klasse en alle stalen mijnenvegers van voor 1950 6 nov. Den Helder

Kleine vaartuigendienst
nog nader te
bepalen.

Opgave s.v.p. aan: St. Vrienden van de Koninklijke Marine
Postbus 816, 2800 AV Gouda.
Tel. 0182-511481, b.g.g. 0182-534586.
Het betreft de gehele vaarperiode van de schepen.

423 Bat. Inf.

Op 7 oktober houdt 423 Bat. Inf. weer haar 2-jaarlijkse reünie, dit keer in de

Trip van Zoudelandt-kazerne te Breda. Informatie: tel. 0548614703

5-9 R.I. (Ost. Cie.)

De reünie van de Ost. Cie van 5-9 R.I. zal worden gehouden op 11 juni 1999 in de Kumpulan, Bronbeek te Arnhem. Het betreft de veteranen die hebben gediend op Zuid-Sumatra, o.a. in Prabumulih en Lahat. Inlichtingen: tel. 0521-513711.

D.S.T. - K.S.T. - R.S.T.

Op woensdag 25 augustus 1999 wordt de 6e reünie gehouden van bovengenoemd onderdeel in de O.O.-mess van de Cort Heyligerskazerne, van Heelulaan 50, 4624 BN te Bergen op Zoom.

Aanmelding door overmaking van f 20,- p.p. voor 30 juli 1999 op girorekening 243874 t.n.v. penningm. K.S.T. reünie 1999, Limburg Stirumlaan 39, 5037 SE te Tilburg.

Inlichtingen zijn te verkrijgen op tel. 013-4671767 en/of 0165-554692.

2-15 R.I.

De twee-jaarlijkse reünie van 2-15 R.I., een samengevoegd bataljon van Stoottroepen, 12 R.I., 5 R.I., 10 R.I., 9 R.I. en 7 R.I. (de blijvertjes) wordt gehouden op zaterdag 24 april a.s. in Café "De Toerist", zaal "De Posthoorn", Diessensestr. 34 te Hilvarenbeek. De kosten van deze geheel verzorgde dag zijn f 35,- p.p. Mocht u voor 15 maart jl. geen bericht hebben ontvangen, dan kunt u uw informatie verkrijgen bij H.A. v.d. Stelt, tel. 0416-351702 of bij A. v. Herwijnen, tel. 0183-402106.

5-9 R.I. (B. Cie.)

Op dinsdag 30 april a.s. houdt de B. Cie. van 5-9 R.I. een reünie in de Joh. Postkazerne te Havelto. Leden van deze Cie. die geen schriftelijke uitnodiging ontvingen kunnen zich melden bij dhr. J. Postema, tel. 050-5345137. Ook personeel dat op Zuid-Sumatra bij deze Cie. was ingedeeld is welkom (o.a. koks, chauffeurs, en hospikken).

5-3 R.I.

De 14e reünie van 5-3 R.I. (Zuid-Sumatra 1947-1950) wordt gehouden op donderdag 20 mei 1999 in de Trip van Zoudlandt-kazerne te Breda. Zij die nog geen bericht hebben ontvangen kunnen zich (graag schriftelijk) aanmelden tot uiterlijk 15 april 1999 bij de reünie-commissie, Wijngaarden Boelwerk 45, 4651 AG te Steenberg. Tel. 0167-563567.

3e Bat. Gardereg. Grenadiers.

Op 17 mei 1999 wordt een bataljonsreünie gehouden van het 3e Bat. Gardereg. Grenadiers in Schaarsbergen. Heb je geen aanschrijving gekregen maar wil je wél de reünie bijwonen, neem dan contact op met 026 - 3118401.

Enige opmerkingen aangaande de uitkeringen van resp. 7.500 en 1.000 gulden.

a.
Zoals bekend wordt de uitkering van 7.500 gulden niet toegekend aan personen die de Nederlandse nationaliteit niet hebben c.q. hadden. Door een uitspraak van de rechter is hierop een modificatie aangebracht in die zin dat ingeval een aanvrager, niet-Nederlander zijnde, gedurende (zeer) lange tijd deel heeft uitgemaakt van de Nederlands gemeenschap hij/zij geacht wordt aan de nationaliteitsvoorwaarde te hebben voldaan.

b.
Een dienstplichtige of oorlogsvrijwilliger die na zijn dienstdienst in beroepsdienst is overgegaan komt voor de uitkering van 1.000 gulden wel in aanmerking als hij voldaan heeft aan de twee jaars eis d.w.z. als hij pas na twee jaar dienstdienst (en uiteraard minder dan 5 jaar) als dienstplichtige of als o.v.w.-er in beroepsdienst is overgegaan.

'Heimatrecht'?

Mijn vrouw en ik gaan meestal naar Frankrijk met vakantie. De Provence is daarbij een door ons veel bezochte streek. Normaal gaan wij daar dan naar toe als de grootste vakantiedrukke voorbij is en dat is dan eind augustus begin september. Het voordeel daarvan is dat de wegen niet zo vol zijn (ik rij in de ogen van de Fransen met hun kleine autootjes waarschijnlijk bar slecht op die bochtige wegen) en de prijzen voor een gepensioneerd toch wel iets gunstiger. Het is dan ook niet meer zo warm en dat scheelt ook. Het betekent echter ook dat het wat vroeger donker is.

Dat laatste heeft tot gevolg dat er altijd een koffertje met boeken mee gaat. En daarbij heb je soms het geluk dat het zeer ontspannende, maar ook inspannende kunnen zijn. Enkele jaren geleden had ik dat geluk toen ik drie boeken bij me had die buitengewoon op elkaar aansloten. Deze boeken waren:

1. 'Heimatmuseum' van Siegfried Lenz.
2. 'The Hadji' van Leon Uris.
3. 'De nieuwe krijgselite' van Alvin en Heidi Toffler.

Het eerste boek ging over de uit Oost-Pruisen verdreven Duitsers. In 1945 heeft Rusland een stuk van Polen ingepikt en de Polen toen gecompenseerd met een stuk Duitsland. De Oder/Neisse grens is sindsdien nog steeds voor veel Duitsers een niet te accepteren grens met Polen. Op Duitse wegenkaarten stond voor enkele jaren dan ook nog de aanduiding 'unter Polnische Verwaltung stehende Gebiete'. Dat is nu verdwenen en het lijkt er op dat men zich er bij heeft neergelegd. Je kunt echter nooit weten.

Het verhaal van Siegfried Lenz gaat over een Duitse familie in Oost-Pruisen die voorwerpen uit die streek verzamelt en dan uiteindelijk zoveel bijeen hebben gebracht dat ze besluiten er een 'Heimat-museum' van te maken. Bij de komst van de Russen moeten ze vluchten en ze zien kans om een groot gedeelte van de voorwerpen uit het museum mee te nemen.

In Noord-Duitsland, laten we zeggen Schleswig-Holstein, bouwen ze dan een nieuw bestaan op, maar ze besluiten ook de meegebrachte voorwerpen opnieuw in een Heimatmuseum onder te brengen. Dat loopt als een trein want veel vluchtelingen uit de streken van Oost-Pruisen komen het museum bezoeken. Ook de

nieuwe bewoners uit die streken van Oost-Pruisen, Polen dus, komen er op bezoek. Na verloop van tijd besluit de eigenaar echter het museum in brand te steken en alles te vernietigen. De gehele goegemeente van voormalige vluchtelingen valt dan over hem heen.

De kernvraag is dan waarom hij tot die daad heeft besloten. Een vraag die kan worden samengevat in: "bestaat er zoiets als een recht op Heimat"? De man van het museum was tot de ontdekking gekomen dat die streek voor de mensen die er nu wonen hun 'Heimat' is. De naar West-Duitsland gevluchte mensen hadden daarentegen ook een nieuwe 'Heimat' gekregen waarop zij zich moeten richten. Doen zij dat niet met een beroep op een 'Heimatrecht', in de zin van onvervreemdbaar recht op een voeger bezit dan ligt daar de kiem van een nieuwe oorlog in. Een nieuwe beweging van 'Heim ins Reich'. Dat nu is een heilloze weg. Je moet je soms kunnen neerleggen bij een nieuw ontstane situatie. Dat de brandstichter zich daarmee tot een 'landverrader' en tot een 'outcast' maakte, is de consequentie van zijn overtuiging. Essentieel in dit verhaal is natuurlijk wel dat de vluchtelingen zich moeiteloos in het Westen konden integreren.

Leon Uris vertelt in zijn verhaal over de Hadji een geheel andere geschiedenis. Hier gaat het om Palestijnen die als gevolg van de oorlog uit Israël wegvluchtten in de richting van Syrië en Jordanië. Hoewel die landen gelijke bewoners hebben als de gevluchte Arabieren worden ze niet geïntegreerd maar worden in vluchtelingenkampen samengebracht. In deze kampen worden ze onderhouden, leven ze van liefdadigheid en voorzien niet in hun eigen onderhoud. Jarenlang in een vluchtelingenkamp met horden kinderen, die ook

geen toekomst hebben, wordt hier slechts haat gekweekt en wordt een besef gevoed van een eeuwig en onvervreemdbaar recht op 'Heimat', hun Palestijnse land.

Het lijkt eenzelfde probleem te zijn als dat van de vluchtelingen uit Oost-Pruisen maar in het ene geval een benadering die tot acceptatie en dus tot vrede kan leiden terwijl in het andere geval slechts een oorlog de logische consequentie is.

Een eeuwig en onvervreemdbaar recht op 'Heimat'.

Ook de Joden claimen dat omdat het gebied van Israël aan hun volk door God is beloofd en zij dat land eeuwen geleden hebben bewoond. Hun zijn daar is echter evenals het zijn van Polen in Oost-Pruisen een voldongen feit. Zijn voldongen feiten dan maatgevend in het historisch proces?

Direct na de oorlog had Nederland ook een paar stukjes Duitsland. Grenscorrecties noemden wij dat toen. Het heeft maar een blauwe maandag geduurd en toen hebben we die gebiedjes maar gauw weer teruggegeven. Het was ons geen ruzie waard.

Maar de vraag naar het zelfbeschikingsrecht der volken en een eeuwig en onvervreemdbaar recht op 'Heimat' zijn in mijn ogen nog lang niet uitgekristalliseerd. Evenmin of voldongen feiten zonder meer geaccepteerd moeten worden.

Het derde boek gaat over een toekomstige vorm van oorlogvoeren. Communicatie en slimme bommen. De vijand vernietigen zonder eigen verliezen behoeven te lijden lijken kernbegrippen. Maar in een oorlog waar het recht op 'Heimat' de inzet is lijken die slimme wapens geen rol van betekenis te kunnen spelen. Stenen gooien en vliegtuigen oplazen is mogelijk een vorm van 'modern warfare'.

Gaan wij in zulke conflicten bemiddelen of zeggen wij dan maar 'hands off'? Is Srebrenica geworden tot een gebeurtenis die wij moeten rangschikken onder 'lessons to be learned'?

T.L.

Een zakje sigaren uit 1903

Een ontdekking!

Genealogen (U weet wel: die mensen die veel moeite doen om hun voorouders en hun geschiedenis te achterhalen) zijn soms een eigenaardig volkje.

Na lang speuren in allerlei archieven, duiken ze met onverwachte zaken op en verbazen zichzelf en hun omgeving.

Soms ook weten ze van een bepaald onderwerp een hele wetenschap te maken.

Zo was er onlangs in mijn genealogieclub een zeer interessante lezing over onderzoek naar militaire voorouders.

Daaruit wil ik U het volgende vertellen:

We kennen allemaal het Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen op het landgoed 'Bronbeek' in Arnhem.

Het landgoed werd door Koning Willem III beschikbaar gesteld voor een 'Koninklijk Militair Invalidentehuis', dat in 1863 werd geopend voor

onderofficieren en 'minderen'.

In 1888 werd de naam veranderd in: 'Koninklijk Koloniaal Militair Invalidentehuis'.

Tenslotte werd in 1948 het woord 'koloniaal' uit de naam geschrapt en kreeg het tehuis in 1970 de naam Koninklijk Tehuis voor Oud-Militairen en in 1998 werd dit KTOMM (Koninklijk Tehuis voor Oud-militairen en Museum (Bronbeek).

Wat ik niet wist (en U vast ook niet!) is het feit, dat er reeds in 1815 in Amsterdam een fonds werd opgericht met de niet erg praktische naam: 'De Amsterdamse Hoofdcommissie tot oprichting van een fonds tot oprichting, verering en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden'.

Het fonds vroeg Koning Willem I om een Militair Invalidenhuis te stichten. Omdat de gemeente Leiden over een oud wees- en armenhuis beschikte, dat nog goed genoeg werd bevonden

voor oud-militairen, werd in 1817 het Invalidenhuis daar gevestigd en viel Breda als keuzeplaats af.

Koningin Emma bezocht in 1903 dit Militaire Invalidenhuis en bracht voor de Veteranen een zakje sigaren en voor de zieken onder hen een bloemetje mee.

Wellicht is hiermee de eerste aanzet tot het Veteranenbeleid van deze eeuw gegeven!

Omdat het Leidse Tehuis in 1935 werd samengevoegd met 'Bronbeek', kunnen we op die historische plek helaas geen steen meer plaatsen. We hopen nu maar, dat door dit artikeltje deze gebeurtenis nog lang onder Veteranen zal blijven voortleven.

Zo zie je tot welke ontdekkingen familie-onderzoek soms kan leiden.

Ro.

Opsporing verzocht

1e Genie Veldcompagnie

1e genie veldcde - Puplu Brajan te Medan, 1946 Naam: Alex Josef, dpl. sergeant.

Wie iets weet en hem gekend heeft, gelieve contact op te nemen met A.C. Gijsbers, St. Elisabethstraat 45, 4273 EH Hank, tel. 0162-402364.

Bij voorbaat dank.

5-8 R.I.

Leen Haseefras, 7900 Mc Laughlin Road S, Hope tower 611, L6Y 5A7

Brampton, Ontario Canada, wil graag in contact komen met Sieger Hekman (gediend hebbende bij 5-8 R.I. en vroeger wonende in Waddinxveen). Sieger Hekman ging samen met Leen Haseefras naar Indië (Zuid-Sumatra; van februari 1948 - juni 1950).

Wie kan Leen helpen aan het tegenwoordige adres van Sieger?

Op verzoek van Leen ingezonden door:

M. Verkade,
Jan Dorrekenskade Oost 74,
2741 HX Waddinxveen.

Koop en gebruik de nieuwe
V.O.M.I. sluitzegel

VOMI

(fond wit en logo donkergroen)
(zelfhechtend)

velletjes à 49 stuks voor
slechts f 2,30

Boekbespreking / Recensie

"De politiek correcten."

In het contactblad 'De Plopper' van het 3e bataljon Garde Regiment Prinses Irene schreef een lid van de redactie een stukje naar aanleiding van een artikel in 'De Telegraaf' van begin november 1998 betreffende een tentoonstelling in het Westfries Museum te Hoorn (NH), die daar in de maanden oktober/november 1998 werd getoond. De expeditie voerde de trotse titel:

"Onze jongens in Indië". De redacteur van bovengenoemd reünisten-contactblad 'De Plopper', M.W. Sijtsma, spuit in genoemd artikel telle kritiek op uitspraken van één van de samenstellers der betreffende expositie, de heer Fer Fontijn uit Grootebroek, een oud-Indiëganger (geboren in 1926), die in een interview met het dagblad 'Trouw' (29-10-1998) zich nogal negatief uitlaat over zijn vroegere sobats. "Zinneloos geweld in opdracht van Den Haag" noemt hij ons optreden in Indië destijds. Het stukje in 'De Plopper' trof mij, daar ik zelf de gewraakte expositie in Hoorn ben gaan bezichtigen. De rondleider, een medewerker van het museum, vertelde mij dat de organisatoren van de tentoonstelling de 'politiek' er welbewust hadden uitgelaten. Met het gevolg dat de expositie dan ook alleen maar nietszeggende foto's liet zien. De conservator van het museum vertelde dat de leverancier van de foto's hem had meegedeeld dat de jongens overzee zich destijds vooral stierlijk hadden zitten vervelen. Een uitspraak die mij uiteraard hogelijk verbaasde. De 'neutrale' expositie stelde dan ook echt niets voor. De enkele foto's van Fontijn en tekeningen van ene majoor Synco Schram de Jong, een reclametekenaar uit Nijmegen, geboren in 1919, inmiddels overleden, (beide oud-militairen dienden in Indië bij de Legervoortlich-

tingsdienst), welke in een bovenzaal van het Westfries museum waren opgehangen, zouden volgens de museumconservator geselecteerd zijn uit duizenden foto's en tekeningen, het waren dan ook kennelijk de meest nietszeggende beelden uit de gebruikte collecties.

"De ergste foto's heb ik thuis, die lant ik niet zien": zei Fontijn in een interview met 'Trouw' (een blad dat bekend staat om zijn negatieve publicaties over de Indiëveteranen). Nog even terugkomend op het stukje in 'De Plopper' van november/december 1998, waarin de scribent stelt: "Waar ik mij aan stoort is een opmerking van de heer Fontijn (in het Telegraaf-interview) als hij het heeft over het edele streven om mensen te bevrijden" (kennelijk sloeg dit op de ploppers) en verder: "Hoe is het mogelijk dat 20.000 (moet uiteraard zijn 120.000) Nederlandse militairen al die jaren zo terughoudend zijn geweest om over hun ervaringen te vertellen". (Is er nog niet genoeg over de ervaringen geschreven en gezegd?) Het is genoeg. Ik heb tijdens de looptijd van deze tentoonstelling er maar niets over geschreven om geen sobats in de verleiding te brengen een sofreis naar Hoorn te maken. De sobats die ik tijdens mijn bezoek aan "Onze jongens in Indië" ontmoette waren even verbijsterd als ikzelf.

De 4e november schreef sobat J.M. van Geenhoven uit Vinkeveen mij een brief naar aanleiding van het Trouw-interview met 'sobat' Fontijn. In dit schrijven meldde sobat Van Geenhoven dat hij zich steeds hogelijk verbaast over het feit dat zoveel negatieve informatie over het optreden van de Nederlandse militairen in het destijds Nederlandse-Indië (1945-1950) door oud-militairen

wordt aangedragen. "Doen ze dat om hun persoonlijke flinkheid van toen aan te tonen?" zo vraagt hij zich af. "Het is voor mij de vraag" zo stelt Van Geenhoven verder "waarom deze personen nu pas met hun 'verhaal' en hun 'spijt' komen". Het is echt goedkoop dissidente sobats om te proberen achteraf in de ogen van de hedendaagse generatie(s) politiek terecht over te komen.

Bedenk dat wij destijds, in overgrote meerderheid, al politiek correct waren. Uw spijt, hetzij gemeend, hetzij uit opportunistische overwegingen komt te laat of is achteraf verzonnen.

Huilen met de wolven in het bos maakt van een wolf geen schape en van een schaap geen wolf.

J. Zwaan

Bedevaart van (oud-)militairen

Op zondag 30 mei 1999 wordt de 46e bedevaart van militairen en oud-militairen naar O.L. Vrouw van Handel (N.Br.) gehouden.

Deze bedevaart, georganiseerd door de v.m. afdeling Gemert van de Nederlandse Bond van Oud-strijders en Draggers van het Mobilisatiekruis, trekt jaarlijks ruim 1.200 deelnemers. Het programma begint om 11.30 uur in het processiepark te Handel.

Voor meer informatie kunt u terecht bij: Secretaris J. van Hooff, tel. 0413-272505.

Boekbespreking

"Indiëgangsters"

Auteur: Kees de Ruiter.

"Over de jaren 1945-1950 uit Hardinxveld en Giessendam uitgezonden militairen in de oorlog met de Republiek Indonesië".

Uitgave van de Historische Vereniging Hardinxveld-Giessendam, 1998. Publicatie 34, Buitendams 77, 3371 BB Hardinxveld. Prijs f 27,50, 128 pagina's. Geïllustreerd. ISBN 90 70960 43 5. Formaat 14,5 x 21 cm. Leuk uitgevoerd boek met geplastificeerde omslag. Dit zeer informatieve werk is een navolgenswaardig voorbeeld van hoe men de plaatselijke Indiëgangsters eren kan.

Kees de Ruiter (Leiddekerstraat 7, 4204 RA Gorinchem. Tel.: 0183-632960), geboren in 1934, geen Indiëganger, heeft de Indië-veteranen uit Hardinxveld-Giessendam een grote dienst bewezen. De samenstelling van dit werk heeft duidelijk heel veel spuurwerk gevergd. De 158 jongens en één vrouw uit bovenvermelde gemeente, die eens de pech hadden als militairen naar het toenmalige Nederlands-Indië te worden uitgezonden om daar een jarenlange guerrilla-oorlog tegen de Indonesiërs uit te vechten, en van wie er vijf (5) nimmer in hun dorpen terugkeerden, hebben in de vorm van Kees de Ruiters "Indiëgangsters" een waardig en verdiend papiermonument gekregen. Naast het in hun woongemeente opgerichte herinneringsteken kan dit ereteken met roem worden genoemd. Het boek van Kees de Ruiter behelst een rubriek waarin de foto's van de Hardinxveld-Giessendamse Indiëveteranen, voorzien van een summere c.v. (curriculum vitae), zijn afgedrukt. Onder hen trof ondergetekende één naam aan van een voormalige pelotonsgehoor uit zijn Indiëtijd. Verder geeft deze "Indiëgangsters"-bundel een relaas over de reis naar Indië en terug, alsmede een beeld van het soldatenleven in de Oost, de opvang bij terugkeer in patria (niet al te best), plus een aantal persoonlijke lotgevallen van Indiëvaarders. Daarna volgt een resumé van de ervaringen van de voormalige jongens overzee na hun wederopname in de vaderlandse samenleving.

Ook dit viel niet altijd mee. De auteur biedt daarnaast een overzicht van de politieke achtergronden die tot het Nederlandse Indië-debacle leidden. Een niet onverdienstelijk resumé. Hoewel de schrijver van dit werkje en mijn persoon duidelijk politiek op verschillende golflengten denken en het Indiëdrama van de jaren 1945-1950 vanuit onderscheidene gezichtshoeken zien, kan ik het boek desondanks kwalificeren als een geslaagde weergave van wat de oud-Indiëgangsters met hun families en verdere relaties, in de bovengenoemde jaren hebben beleefd en meegemaakt.

Hulde aan de samensteller. Indiëgangsters uit Hardinxveld-Giessendam gefeliciteerd met dit sympathieke monument voor uw destijds inzet in Indië. Sobats uit het hele land laat dit Indië-gedenkteken u inspireren iets dergelijks in de plaats van uw inwoning, in navolging van dit unieke voorbeeld, te realiseren. Goed voorbeeld doet goed volgen. Schaf deze "Indiëgangsters" aan om als voorbeeld te dienen in, of op, de plaats waar u vertoeft.

J. Zwaan

Geestelijke bijstand aangeboden

Enige tijd geleden daalde tussen de post een grote enveloppe op mijn bureau neer, beplakt met een sticker waarop met kapitale letters het woord DEFENSIE was gedrukt.

De zending bleek een brief van de Hoofd Legeraalmoezenier in casu de Dienst Rooms Katholieke Geestelijke Verzorging Koninklijke Landmacht, te bevatten, postadres MPC.55, K. Postbus 90004, 3509 Utrecht. Tel. PTT 030-2365284. Let op dit adres.

Ingsloten trof ik vervolgens een klein leuk uitgevoerd boekje aan, formaat 9 x 13 cm. (zakboekformaat). Utrecht, december 1998, met als titel: "GEDACHTEN EN GEBEDEN".

Gepaard aan een verzoek het boekje in 'Sobat' te recenseren. Het werkje is GRATIS te verkrijgen, op aanvraag bij het Bureau van de Hoofd Legeraalmoezenier, Martien Achterberg, op het boven aangegeven adres. Het als geestelijke leidsman (of

vrouw) bedoelde boekje behelst 35 meditaties en gebeden waarvan de strekking typisch katholiek genoemd kan worden, zij het in een wat moderne setting.

Eigenlijk zou ik moeten zeggen rooms-katholiek, want tegenwoordig gebruiken ook vele protestante pastores (dominees en voorgangers) de term katholiek voor hun geloofsgemeenschap ("Ons 'ongetwijfeld, ontwijfelbaar' katholiek geloof") (katholiek is algemeen, wereldwijd). Als protestant, opgegroeid in een kleine provinciestad, waarvan de bevolking voor twee derde rooms katholiek was (wij spraken altijd over rooms, maar dat wordt door sommige aanhangers van deze kerkelijke denominatie als licht denigrerend ervaren), heb ik vaak kennis gekregen van de in deze kringen gebruikelijke verbale geloofscultuur. En daarvan is de inhoud van dit sympathieke boekje, zij het in overeenstemming met de hedendaagse kerkcultuur, gebracht, een treffende weergave. "Gedachten en Gebeden" behelst een aantal als troost en begeleiding bedoelde gebeden, raadgevingen en troostwoorden, merendeels verwoord door rooms katholieke geestelijken. De troostwoorden zijn geadresseerd aan mensen in moeilijke omstandigheden als daar zijn verdriet, eenzaamheid en nare calamiteiten; ziekte, huwelijks- of relatieproblemen, scheidingen, sterven, verlies van geliefden, teleurstellingen van velerlei aard, alsmede bij dagelijkse gebeurtenissen, etc., etc. En wie heeft nooit troost, medeleven en vertrouwen nodig? Wie ontbeert nimmer een liefdevol woord of een levensversterkend gebed, geloof in hulp en versterkende hand van God of een hogere macht? Niemand toch. Geestelijke bijstand en een vertroostende hand op schouder of hoofd kan verkwikkend werken. Soms geeft het de kracht te doorstaan of zelfs te overleven. Daarvoor is dit 'vrome' bundeltje gedichten en meditaties geschreven. Hulp en bijstand in moeilijke dagen en ogenblikken voor mensen die zich van God en mensen verlaten voelen en eenzaam verlangen naar een woord van troost in de laatste dagen van hun wegvliedende leven. En deze vorm van troost en geestelijke bijstand wil dit werkje u geven. Wie behoefte heeft aan een woord ter gelegener tijd, verzuime niet dit boekje aan te schaffen. J. Zwaan

Herinneringen aan de 'goeie ouwe tijd'

Als je sommige verhalen leest uit de tijd die we als dienstplichtigen in de Oost verbleven dan doemen er soms leuke en soms minder leuke herinneringen op.

En van de leuke herinneringen wil ik u, geachte lezer(es) niet onthouden. In de periode 1946-1949 was ik geleverd bij de vaartuigendienst in Cilacap aan de zuidkust van Java. Met een groepje van gemiddeld 9 man waren we geleverd in een huis aan Jalan Sleko kort bij de haven waar onze landingsboten lagen afgemeerd.

In onze vrije tijd gingen we 's avonds af en toe op bezoek op het eiland Nusa Kambangan bij Ambonese en

Menadonese gevangenenbewakers die met hun gezinnen voor bewaking van onze krijgsgevangenen daar gestationeerd waren.

Door dat min of meer regelmatig contact, ontstond er een zekere vriendschapsband. Zo kon het gebeuren dat we op een zondagmorgen, terwijl we naar gewoonte een gat in de dag sliepen, in ons geblindeerde huis wakker schrokken van gebons op de luiken. Met nogal rauwe damesstemmen werd mijn naam verbasterd geroepen: Néér Dòong Néér Dòong!!! Allen sprongen we verschrikt van onze tampatjes onder het slaken van verwensingen aan het adres van

deze lawaaimakers.

Toen we de deur hadden openge- maakt stonden daar de echtgenotes van onze Ambonese en Menadonese vrienden met op hun hoofden manden vol met de lekkerste vruchten die het eiland te bieden had.

Degenen van ons die het hardste hadden gesakkerd vielen er ook het eerst op aan, nog wat nagrommend over de gestoorde nachtrust 's morgens om 11 uur.

Minggu.
Geleen

Ned.-Indië 1947-1950 – Land van Smaragd

Eens was je mijn vriend, lang is het geleden,

*eens heeft mijn voet jouw aarde betreden ...
hoe kan ooit een mens, in welvaart gevangen,
naar een land, ver van hier, intens gaan verlangen?*

*Eens was je mijn vriend, met je kali en palmen,
je roepende tokèh ... en rijstvolle halmen ...
geheimstille nachten, tussen vrede en hopen ...
kan alleen maar bij jouw ... ver land in de tropen.*

*Eens was je mijn vriend, 'k heb voor je gebeden,
nooit zal mijn voet, meer jouw aarde betreden,
ik blijf aan je denken, aan die kampong en kratet.*

aan je pikdonkere nachten, de swah en 't groene water.

*Eens was je mijn vriend, ik liep daar patrouille en stond er op wacht,
aan de voet van de bergen, gardel van smaragd.*

Schoon Insulinde ... parel der tropen ik oud soldaat, blijf in je hopen.

S. Boihuis,
Winschoten

Activiteitenagenda 1999 Museum Bronbeek

t/m 20 juni	Expositie Oeang - Ruil- en betaalmiddelen in Indië.
24 april	Lezing Kapitein Westerling en de speciale troepen in Nederlands-Indië 1946-1950 door drs. J.A. de Moor, 14.00 uur.
8 juni	Dialezing met rondwandeling Bronbeek, het landgoed door N.B. Ravensbergen, 14.00 uur.
7 sept.	Foto-expositie Banden met Indonesië.
t/m 31 okt.	di t/m zo 11.00-17.00 uur.
11 sept.	Open monumentendag, 12.00-17.00 uur.
30 okt.	Krissendag, 12.00-17.00 uur.
nov.-dec.	Expositie Indische tekeningen van Jo Spier (werktitel).

Rectificaties

In Sobat nr. 63 (vorige nummer) is op pagina 1 in de derde kolom een foutief huisnummer vermeld: 475 moet 479 zijn.

Op pagina 4 van datzelfde nummer zijn enige storende fouten geslopen in de tekst van de onthulling van het monument te Almelo. Om te beginnen werd niet de Koninklijke marine vertegenwoordigd, doch de Inspecteur-Generaal der Krijgsmacht (IGK). Deze werd niet vertegenwoordigd door een Kapitein ter zee, doch door een Kapitein-Luitenant ter zee, wiens naam niet Faas is maar Faase. Onze excuses hiervoor.

Tempo doeloe

De oorlog in Nederlands-Indië

Atjeh (3)

Hoewel ook in andere, als in het voorgaande artikel in de Indiërubriek, Atjeh 2 genoemde gebieden van Nederlands-Indië activiteiten van pro-Japanse, waarschijnlijk door de Japanners geleide anti-Nederlandse groepen zijn te melden, bijvoorbeeld op Celebes (Sulawesi), Ambon, Nieuw-Guinea (West-Irian) en Borneo (Kalimantan), kan men toch alleen in Atjeh spreken over een grote vijfde colonne.

In Sigli, bijvoorbeeld, werd op 13 maart de assistent-resident vermoord, slechts enkele uren voor de Japanners daar binnentrokken. De Nederlandse troepen trokken van Sigli terug op Bireuën. Het garnizoen van Koetaradja, dat eerst op Sigli was terug gevallen, bevond zich toen al vanaf de 12e onderweg. Takèngôn was het volgende station, dat lag in het binnenland.

Een andere colonne bleef de kust volgen tot Idi, dat op 15 maart door de Japanners werd bezet. Takèngôn volgde op de 19e waarna deze Japanners verder oprukten naar Blankédjèrèn een plaats waar de Nederlandse troepen in een versterkte benteng (Legerkamp) van plan waren stand te houden, om van daaruit een guerilla-oorlog tegen de Japanners te gaan voeren. Vanuit het zuiden rukten de Japanners langs de oostkust, van Medan en Langsa uit, eveneens op naar Idi. Langs de noordoever van het Tobameer (Sidikalongen Kabandjahé) via Kotatjané, rukte een andere Japanse colonne intussen op naar Blankédjèrèn. Deze laatste plaats werd op 28 maart bereikt. Op 15 maart executeerden de terugtrekkende Nederlandse troepen, in Maulaböh twee oelabalangs. De Atjehse volksopstand werd van toen af aan vrijwel algemeen. Ook langs de westkust van Sumatra rukten de Japanners snel op. De 28e maart capituleerde generaal-majoor Overakker (algemeen bevelhebber van de Nederlandse troepen op Sumatra), die er ten gevolge van de volksopstand in Atjeh niet in geslaagd was zijn voor-

nemen om een guerilla-oorlog tegen de Japanners tot uitvoering te brengen.

De Japanners stonden op de dag van deze capitulatie reeds bij Lipo-Kadjang, ten westen van het Tobameer, aan de zuidelijke grens van Atjeh en onderhorigheden, waarmee ze alle voor troepenverplaatsingen geschikte wegen beheersten. Tegelijk met generaal-majoor Overakker, in Kotatjané, gaven ook de Nederlandse militaire eenheden te Blankédjèrèn van kolonel Gosenson (militair commandant in Atjeh) en die in Lipo-Kadjang zich aan de Japanners over.

Hiermee eindigde, met uitzondering van enkele kleine geïsoleerde guerilla-groepen, de georganiseerde Nederlandse militaire tegenstand op Sumatra en in Atjeh. Het is duidelijk dat de hierboven beschreven operaties van het Nederlandse leger, bestaande uit sterke en zeer geharde goed geoefende troepen in hoge mate negatief zijn beïnvloed door de snel om zich heengrijpende massale opstand van de Atjehse bevolking tegen de Nederlandse troepen. Van effectieve weerstand tegen de Japanse opmars is dan ook bitter weinig terechtgekomen. Het was meer een ononderbroken terugtocht, met de Japanners in de rug en de Atjehse 'rebellens' voor en opzij.

Een mars waarbij men gedwongen werd voorraden, kinderen en vrouwen mee te voeren, en waarbij de verbindingen veelal onbruikbaar geworden waren ten gevolge van sabotage en vernielingen door de opstandelingen. De Atjehse 'rebellens' verdreven, samen met de Japanse invaders, de Nederlanders uit het gebied van Atjeh. Een van de bovengenoemde guerilla-groepjes onder de luitenant der marechaussee, H. van Zanten, zou zijn strijd nog bijna een jaar volhouden. Van Zanten werd pas op 10 maart 1943 gevangen genomen, en op 20 oktober daaropvolgend ter dood veroordeeld en geëxecuteerd. Hij was daarmee in Atjeh de laatste der Nederlandse mohikomen. De Nederlanders zouden als bestuurders niet meer in Atjeh terugkeren. Het laatste door 'ons' in Nederlands-Indië veroverde gebied ging ten gevolge van de hier verhaalde gebeurtenissen als eerste weer verloren.

De Nederlandse koloniale suprematie in Atjeh heeft derhalve slechts ongeveer 40 jaar geduurd.

J. Zwaan

Erevelden op Java

Menteng Pulu bij Jakarta

Het taxi-busje dat me naar Menteng Pulu brengt raakt, na van de grote wegen te zijn afgebogen, al snel verstrikt in smalle, drukke kampongwegen waar voetgangers en alle mogelijke vervoermiddelen de chauffeur noodzaken zijn tempo aan te passen aan de bedachtzamere gang van de bewoners en zigzaggend te rijden om de traag reagerende mensen te ontwijken. Langs de stoffige wegen hebben warong-houders hun koopwaar uitgesteld, dikwijls tot bijna in het midden van de weg. Hun negotie is veel van hetzelfde: groente, fruit en timmerhandwerk. Op plaatsen waar nog een plekje open is gebleven staat wel één van de fameuze Indonesische vehikels geparkeerd: bedjaca, oude gammele pick-ups of een Bajaj; een driewielige motor-taxi. Het oosterse leven speelt zich hier af in al zijn facetten.

Mijn ergernis over het wegstoppen van het ereveld maakt plaats voor bewondering als de chauffeur de wagen tot stilstand brengt aan het einde van een doodlopende kampongweg, op een verlaten en stoffig plein. We staan voor een brede trapconstructie welke naar een ruim en breed bordes voert, dat wordt begrensd door een halfgelopen witte muur. In het midden is hij onderbroken door een sierlijk hek, geflankeerd door twee kleinere poorten. Het is de ingang van de Nederlandse begraafplaats in Jakarta. Hier liggen militairen begraven welke zijn omgekomen tijdens de strijd tegen Japan of gedurende de guerilla van 1945-1950. Op de muur links van het hek staat EREVELD en op de muur rechts daarvan MENTENG PULO.

Langzaam bestijg ik de brede treden naar het bordes. Een Indonesiër, gekleed in wat lijkt op een uniform, staat achter het afgesloten toegangshek. Als ik boven ben, opent hij met een zwierige zwaai de brede hekken die toegang geven tot de plaats waar vierduizendtweehonderdzeventig lichamen een laatste rustplaats hebben gevonden in het land waar zij hun leven lieten.

Voorbij het toegangshek bevindt zich een pleintje met daarachter, een tiental meters verder, enkele treden die leiden naar een iets hoger gelegen laan, met aan beide zijden breed uitgroeiende bomen. Het begin van de laan wordt aan weerszijden geflankeerd door twee vierkante pilaren, boven op elke pilaar is een

grote stenen vaas geplaatst in de vorm van een kelk. De vazen worden gedeeltelijk verborgen door de daarin groeiende, overhangende varens.

Het is er stil. Geluid uit de omringende kampongs is slechts af en toe op de achtergrond te horen. De man die het hek heeft geopend maakt een kleine buiging en uit een welkomst-groet.

Even ben ik met mijn gedachten afgewaand en hoor amper wat hij zegt. Het geluid van het hek, dat achter me weer sluit, brengt me terug in de werkelijkheid. Hij maakt een uitnodigend gebaar om naar een klein gebouwtje te gaan, links van de ingang. Het is voorzien van een geopend breed raam, dat min of meer dienst doet als loket. Binnen staat een glimlachende Indonesiër die me de gebruikelijke groet toevoegt: "Selamat datang toean". Ik glimlach terug en zeg: Allo! Vanaf deze plaats is niets te zien van de begraafplaats zelf. Het vele groen van bomen en struiken onttrekt de akker aan het oog en de omgeving heeft meer weg van een smaakvol aangelegde tuin dan van een kerkhof. Niet ten onrechte heeft de Indonesische taal dan ook voor tuin en begraafplaats eenzelfde woord: Taman.

Na enige tijd dringt de stem van de man in het kantoortje tot mij door. Hij vraagt me iets en wijst naar een dik breed boek dat hij voor zich heeft uitgesteld. Blijkbaar heeft hij zijn vraag reeds enige malen gesteld en ik verontschuldigd mij met: "Maafkan,

Saja bicara sedikit Indonesia". Ik spreek niet zo goed Indonesisch. Een blik op het boek leert, dat elk graf kan worden gevonden aan de hand van lijsten met namen, alfabetisch geordend. Achter elke naam is genoteerd in welke rij en op welke plaats de overledene is begraven. Terwijl ik door het boek blader en tracht enkele door mijn hoofd dwarrelende namen in de lijsten te vinden, valt me uit de gesteldheid van het papier op, dat het boek veelvuldig is ingezien. De namen van vrienden die ik zoek, komen er niet in voor, die zijn, zoals ik reeds vermoedde, op andere plaatsen begraven. Toch liggen hier geen onbekenden. Het zijn namen die in elk dorp en in elke stad in Nederland voorkomen. Als de Indonesiër ziet dat ik mij wil afwenden zegt hij: "Tunggu Toean, ada lagi"! Hij heeft nog meer boeken, het is me ontgaan, dat ik slechts één van de vele boeken heb doorzocht. Uiteindelijk bedank ik hem en begeef mij naar de met grote donkere tegels geplaveide laan waarvan de groene opening de ingang vormt tot de onmetelijke dodenakker. De man die eerder het hek heeft geopend volgt me en blijft enkele passen achter me. Al na weinige meters ontvouwt zich een uitgestrekt panorama van ontelbare witgeverfde kruisen welke in de verte lijken samen te vloeien tot een wit vlak, dat oploeft in het eeuwige niets van de ruimte. Links en rechts van de laan rijen en rijen kruisen, als stoppels op een korenveld, diagonaal en horizontaal bijna tot op de centimeter afgepast neergezet. Elk kruis markeert een graf, niet gemarkeerd door een heuveltje maar gelijk met het terrein. Het wit van de kruisen contrasteert met de door uitblijvende regen verdorde en verkleurde aarde van de bodem. De aanblik van deze esoterische plaats is overweldigend en onbewust verbind je het verleden met het huidige om de omvang van deze akker te kunnen begrijpen. Bijna op de helft van de laan loodst de gids me naar rechts, naar een breed en betegeld pad. Het voert naar een witte muur. Een openstaand hek geeft hier toegang tot een bloemrijke patio met in het midden een grote rechthoekige vijver. Een Romeinse zuilengalerij begrenst de patio gedeeltelijk aan de rechterkant, de linkerkant wordt ommuurd door de hoog opgetrokken muur van een kerk. Een bijna serene rust overvalt me bij

Het wit van de kruisen contrasteert met de door uitblijvende regen verdroorde en verkleurde aarde van de bodem. De aanblik van deze esoterische plaats is overweldigend en onbewust verbind je het verleden met het huidige om de omvang van deze akker te kunnen begrijpen.

het betreden van deze schitterende plek. Stilstaand bewonder ik de architectuur, totdat mijn blik wordt getroffen door de vele urnen die in niseen in de muur van de galerij zijn geplaatst. Bij elke urn is een plaatje aangebracht met daarop vermeld: naam, rang, geboortedatum en datum van overlijden. Traag lopend lees ik zoveel mogelijk namen en overdenk hoeveel leed en ellende achter elke naam verscholen is. De banken in het aan de patio grenzende gebedshuis met zijn open gebogen ramen, nodigen uit om even rust te nemen en alle indrukken te verwerken. Een groot houten kruis siert de donkere achterwand. Met mijn hoofd steunend in mijn handen zit ik zo enkele ogenblikken naar mijn gelaat te turen, dat weerkaatst wordt in de glanzende lichtroze tegels van de vloer. Het is moeilijk om op deze plaats je gedachten te ordenen. Je kunt alleen maar rondkijken en indrukken mengen met herinneringen en je droevig voelen. Achter het gebedshuis gaat de dodenakker verder met nog meer kruisen om iedereen, die hier zijn laatste rustplaats heeft gevonden, uit de vergetelheid te houden. Rond groepen kruisen zijn lage hagen Buxus geplant, ook worden de lange witte rijen soms onderbroken door een boom die zijn schaduw verdeelt over de omliggende graven. Monumenten voorzien van spreuken, opgericht door marine, landmacht of luchtmacht, memorerende in toepasselijke bewoordingen de leden van

de onderdelen die hun leven gaven voor wat werd genoemd: Orde en Vrede.

Ter nagedachtenis aan hen Wier moed en standvastigheid Zegevierden over de dood.

Het is ondoenlijk om langs alle graven te lopen. Toch zoek ik mijn weg dwars door een aantal rijen en lees de opschriften. De kruisen zijn voorzien van naam, rang, geboortedatum en datum van overlijden. De meesten waren nog erg jong toen het noodlot hen trof, zo vooraan in de twintig jaar. Enkele, meestal kaderleden, waren ouder.

Iets verder staat de gids en wijst naar een kruis. Als ik naderbij kom lees ik: Generaal S.H. Spoor, Legercommandant, Commandeur MWO. Geboren 12-01-02. Over de datum van overlijden hangt een klein, verdord bloemenstruikje. Hij ligt temidden van de soldaten met wie hij trachtte orde en vrede te brengen in dit land. Dienstplichtig soldaat J.G.H. van Hamond van 6 R.I. rust aan zijn rechterkant. Hij is geboren 25-1-1925 en gesneuveld 27-7-1947. Aan de linkerkant bevindt zich het graf van dienstplichtig soldaat N.J. Walters van 5-7 R.I. KL. Geboren 2-5-1924, gesneuveld 25-4-1948. Hij werd op zijn 24e verjaardag begraven.

Niet alle graven zijn gemarkeerd met een kruis. Op zo'n tweehonderd are zijn graven met andere symbolen. Deze hebben wel dezelfde hoogte als de kruisen maar geen horizontale

zijarmen. De bovenrand is breder en golvend afgerond. Sommige dragen het opschrift "massagraf". Op een aantal kruisen zijn meerdere namen vermeld, tot zes, zeven en meer toe. Bij andere staat er alleen 'onbekend'. De opschriften herinneren aan de gewelddadige Bersiaptijd. Veel van de hier liggende lichamen werden opgegraven en herbegraven door soldaten van de eerste bataljons. Jonge knapen die reeds kort na hun aankomst in de Gardel van Smaragd met hun neus op de feiten werden geduwd.

Opmerkelijk zijn ook de Chinese en Javaanse namen van mannen die voor de oorlog met Japan dienst namen bij het KNIL om op hun manier een bijdrage te leveren aan de opbouw van Indonesië.

Als mijn Indonesische gids zo vriendelijk is om, ergens buiten in de kampong, een taxi te gaan zoeken om mij terug te brengen naar Menteng, neem ik plaats op de treden van het bordes en laat mijn gedachten de vrije loop. Denkend aan de mannen en vrouwen die hier achter mij liggen wordt ik teruggeplaatst naar de roerige tijden toen de Republiek Indonesië gestalte kreeg en Nederlands-Oost-Indië langzaam verdween. Hoeveel doden heeft de Nederlandse overheersing van deze archipel niet aan beide zijden gekost. Het begon tijdens de specerijen-handel driehonderd jaren geleden en eindigde na de 2e wereldoorlog met tienduizenden, misschien wel honderdduizenden. Waarom moesten deze twee volkeren na driehonderd jaren als vijanden uit elkaar gaan? Misschien hebben wij het niet goed gedaan, maar aan de andere kant, de veroveraars van Australië en Noord-Amerika bijv. hebben bijna de hele oorspronkelijke bevolking uitgemord om het land in bezit te kunnen nemen. Ze noemen het nu: 'our country'! Was dat dan beter?

Jet Dressens,
Meerssen

Vredesmissie naar Borneo

Nog amper 4 maanden was ondergetekende in Indië en als radio-telegrafist werkzaam op de seinzaal van de Verbindingsafdeling-AHK te Batavia sedert 14-2-1949 toen en na 10 dagen bij Maj. Punt ontboden. Hij vroeg me of ik zin had om met een karteringsexpeditie van de Topografische Dienst naar Borneo te gaan. Na enige aarzeling stemde ik toe. Immers, mijn kennis van het Maleis was nog niet geweldig en van Borneo wist ik alleen dat er Dajaks woonden en dat ik er geen tijgers en olifanten zou tegenkomen. Na enige dagen kon ik onverwacht mee met een drietonner naar Bandoeng, waar de Topografische Dienst was gevestigd en vanwaar we zouden vertrekken.

De bagage was omvangrijk, het kon net op een drietonner. Naast meetinstrumenten zoals een astrolabe (sterrenkijker), meetklok, meettafel e.d., een R 107 ontvanger, 6 accu's en een Stratton-Briggs laadaggregaat. Eigenlijk had er ook een zender mee gemeeten, maar er was geen meer beschikbaar. Niet erg, zei mijn teamleider, Elt. D.; als er een prauw omslaat horen ze het stroomaf vanzelf wel. Voor mij een zorg minder. Voorzien van een duidelijke instructie ging de reis per trein naar Batavia, vergezeld door 3 spiegelaars (burgerpersoneel). (Rakmoen, Soekandi en Omon).

Via PMC en CMV naar de Topografische Dienst op Goenoeng Sahari, waar de vrachtauto met barang moest blijven staan bij de wacht, omdat Tjililitan I of II te ver was i.v.m. het vroege vertrek de volgende dag van het m.s. Tosari. Noodgedwongen sliep ik maar in het wachtlokaal, nadat ik mijn plunjezak voor het tampatje had gezet om geen last te hebben van het schelle licht. De spiegelaars slieden onder de galerij. Het was maar behelpen. Voor het eten waren we "niet in de sterkte", zodat ik in de marinekantine maar enige broodjes heb gehaald, uiteraard ook voor mijn metgezellen. De volgende dag bracht S.M. Mulder van het CMV (Coörd. Mil. Vervoer) ons naar Priok. Waar de Tosari klaar lag. De bagage kon op dek. De kisten hadden in het ruim gekund, mits we connossementen in 7-voud hadden ingevuld en die had het CMV niet.

Zaterdag vertrokken en 's maandags naderden we Borneo, wat bleek uit de groene pollen, die in zee dreven. Ook was de kleur van de zee veranderd van groen naar bruin. We voeren de monding van de Barito op, moesten nog even wachten op gunstig tij en om 16.30 uur meerde het KPM-schip af langs de kade. We

werden opgewacht door de Luit. D. en zijn assistent, lts te kl. v. N., die de reis naar Banjarmasin per vliegtuig hadden gemaakt. Het Borneo-avontuur was begonnen.

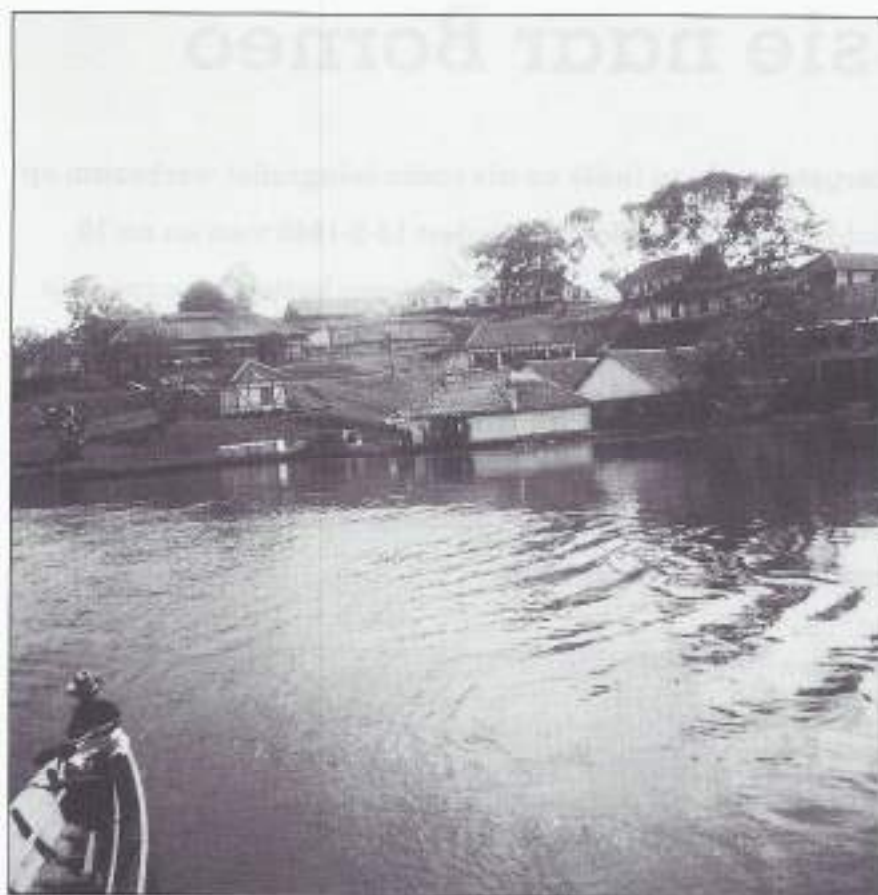
Na een week voorbereidingen vertrokken we op maandag 14-3-'49 met de LCM 501 van de Vaartuigendienst, die ook voorraden voor de KNIL-kazerne in Paeroek Tjahoe (nu Puruk Cahu) aan boord had. De eerste dag konden we de kampong Ma Poelai niet halen, zodat de LCM aan een boom werd gebonden voor het overnachten. Door infiltratie van Java was dit gebied nog niet safe en

hielden we beurtelings de wacht, evenals de volgende nacht bij Babai. De derde dag veranderde het landschap geleidelijk.

Citaat uit mijn dagboek: Geen bomen meer, die zo uit het water schijnen te rijzen, maar regelmatig hoge stukken oever. Tegen vier uur wordt het donker en begint het te regenen.

Als we een bocht uitdraaien en de bui volop van voren krijgen neemt de wind een zwaar meertouw, dat boven op het dekzeil ligt, speels mee en deponeert het achter de boot in het

water. Gas mindere, terug gedraaid, maar geen spoor meer van het touw. Door het keren komt de wind nu van achteren en vliegen de vonken van het fornuis naar binnen zonder verdere gevolgen. Na dit oponthoud gaan we tegen de bul in, die vrij gauw ophoudt, en meren voor donker af in Montalat. Tot zover citaat.

's Middags hebben we wat afleiding door op wilde varkens te schieten, die komen drinken. Maar door het varen missen onze schoten zuiverheid en als de jongens aan land gaan vinden ze alleen een bloedspoor. Jammer, nu geen verse proviand.

Soms zijn de kampongs die we passeren verdeeld in een Maleis en een Dajaks deel. Zo las ik bijv. Melo-Dajak en vlak daarna Melo-Melajoe. Op sommige vlakke gedeeltes van de oevers stond nog een eenzame tapangboom met onder de kruin soms een nest van wilde bijen.

Nadat we aan het eind van de vierde dag in Moeara Bakah hadden overnacht ging de reis voorspoedig verder en kregen we op de vijfde en laatste dag 's middags plotseling de mandibarok in zicht, die in Puruk Cahu was losgeslagen en in een bocht van de

rivier aan de grond was gelopen. De kapitein was druk bezig het gevaarte vast te binden, zodat het niet verder af zou drijven. De volgeladen LCM kan de barak niet op sleeptouw nemen, maar slaagde een week later er in hem terug te brengen naar P. Cahu.

Tegen de avond kwamen de gebouwen van de tangsi in zicht en hadden we de uitvalsbasis voor onze verdere tochten Puruk Cahu bereikt (18-3-'49).

Nadat de voorraden voor het 4e Bat. Inf.XII waren gelost, bracht Schipper Henk S. ons verder stroomop naar ons eerste meetpunt Djoeking Sopan. Dit traject was prachtig. Zandbanken midden in de rivier en langs de oevers grote rotsblokken, door hoog water daar gedeponneerd.

Het meten verliep voorspoedig, zij het dat ik om drie uur 's nachts opnieuw het tijdsein uit Belconnen (Australië) moest uithuisteren omdat het om elf uur niet goed doorkwam (CQ CQ CQ de HVB/VHP). Dit tijdsein van 5 minuten met om de seconde een punt, diende om de afwijking van de klok te kunnen noteren. Voor het meten zelf was uiteraard ook een heldere

lucht noodzakelijk en waren voor een goed resultaat 2 metingen per avond nodig met vooraf en nadien een tijdsein.

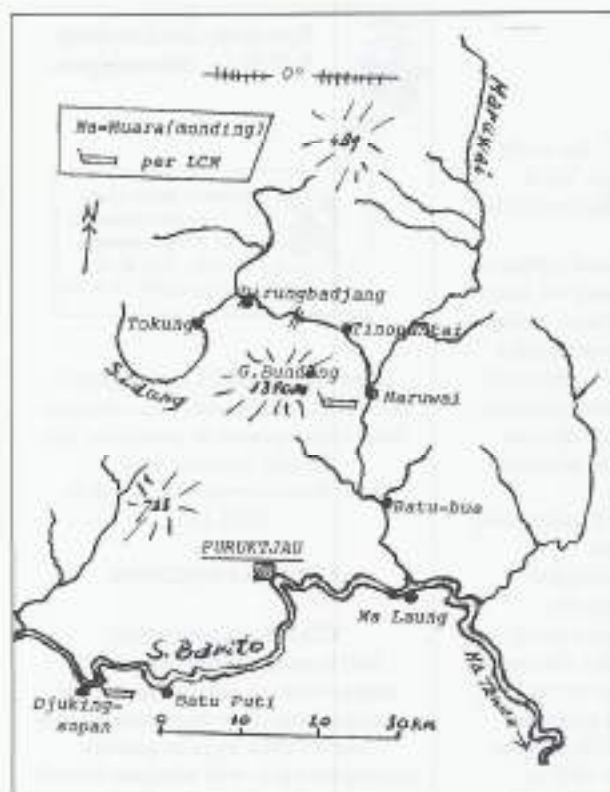
De LCM bracht ons terug naar P.Cahu, waar we nog 3 dagen nodig hadden om de voorraden in te delen en ons reisvaardig te maken. In stromende regen vertrokken we. Blijkbaar was het natte seizoen nog niet ten einde.

Voor zover de diepgang het toeliet wilde de teamleider zo lang mogelijk gebruik maken van de LCM. Stroomaf van P. Cahu voeren we tot de monding van de Laung en vandaar tot Maroewei deze rivier op. Onderweg pikten we de demang (Dajaks hoofd van de streek) op, die ons verraste met een gevangen wild zwijn, dat door de bemanning vakkundig werd geslacht op de achterplecht. Best lekker, veel vlees en weinig vet. Overigens moet gezegd dat het dier vrij makkelijk kon worden overmeesterd, doordat het bij het overzwemmen al door een krokodil was verwond. Helaas zijn er tegenwoordig bijna geen krokodillen meer. Een dag later namen we afscheid van de LCM-bemanning en brachten Maleise roeiers ons tot Tino Pantai (12 huizen). Hier namen we onze intrek in een leeg huis met waranda en moesten lager water afwachten omdat we anders de zware riam (stroomversnelling) Kuhung niet konden passeren.

Tino Pantai is een echte Dajak-kampong. Aan beide einden van het pad staan houten beelden ter afschrikking van boze geesten. Die zouden moeten schrikken van de penissen van de beelden, want geesten hebben geen geslachtsorganen, zo is de gedachtengang. Meermalen werden we uitgenodigd voor dansfeesten, waartoe muzikanten van elders werden aangevoerd. Beurtelings dansen de vrouwen om een paal, daarbij hun zang begeleidend met het ritmisch op en neer bewegen van bamboestokken gevuld met rijst. Uiteraard konden we het dajaks niet verstaan. De spiegelaars geven hun Soendaneese versie ten beste.

We konden de aangeboden tuak (rijst-drink) niet weigeren, maar de sirih-pruimen moffelde ik tactisch in mijn broekzak.

Na 8 dagen begon het waterpeil plotseling te stijgen door regenval boven-

strooms en toen 's zondagsavonds om elf uur het ook hier begon te regenen, wat de hele nacht aanhield, kwam er een echte bandjir. 's Morgens om half zes werden we gewekt: "Air besar, toean!" Ijlings haalden we de bagage onder het huis vandaan en laadden dit in de prauwen, die we aan de waranda vastbonden. Toen het water tot aan de vloer was gestegen, leek het erop dat we ook het huis moesten ontruimen, maar gelukkig bleek dit niet meer nodig toen het water ging zakken. Tot onze grote verbazing zagen we vier Dajaks op de kolkende rivier stroomaf gaan in een prauw. Deze gingen stroomaf meegevoerde boomstammen verzamelen, werd ons gezegd.

Twee dagen later was het water voldoende gezakt en konden we eindelijk vertrekken naar het meetpunt. In Dirung Badjang, een kampong aan de bovenloop. Met grote inspanning lukte het de riam Kuhung, een nauwe doorgang tussen de bergen, te passeren. Hier was geen plaats om de barang uit te laden, zodat de dajaks bijna tot de borst in het kolkende water staande, de volle prauwen één voor één erdoor moesten trekken. Verder ging de reis voorspoedig.

Mijn prauw met de radio, laad-

maar 2 uur.

De volgende morgen (20-4-1949) kregen de roeiers uit Dirung Badjang hun loon in natura en gingen te voet terug.

Wij moesten nog een afscheidsfeest ondergaan, waarbij de tuak (te) royaal werd geserveerd. De luitenant had het meeste weg laten lopen, maar ik was na het karige ontbijt van biskwie danig onder invloed geraakt. Toen ik na passage van de volgende kampong (Batoe Boea) wakker werd, zag ik nieuwe gezichten in mijn prauw, waaruit dus bleek dat we ondertussen van roeiers hadden gewisseld. Om 3.30 uur aankomst in Maroewai, de woonplaats van de demang, die ons steeds aan de Soungai Laung had vergezeld. Wij logeerden in zijn huis en hij liet ons enige erfstukken zien: Twee prachtige mandaus (zwaarden), een fraai bewerkte speer van plm. 1000 jaar met een schacht van ijzerhout en een grote Chinese vaas.

De reis werd vervolgd via Muara Toehoep, een Maleise kampong, waar slechts 6 roeiers door nieuwe konden worden vervangen. Het plaatsje stond deels onder water doordat het water van de Luang door de hoge waterstand van de Barito niet kon afvloeien. Het gevolg was dat we

aggregaat en benzineblikken was het zwaarst geladen, zodat ik steeds achter bleef. Tegen half vier passeerden we de monding van de Oesoe, een zijrivier waar geen mens woont en tegen half zes waren we in Dirung Badjang, dat slechts uit één landhuis en een kleiner huis bestond. De volgende avond konden we al meten en na het werk werden we weer voor een feest uitgenodigd. Hier werd de tuak uit hoorns van 1½ liter geschonken. De volgende dag met 5 prauwen terug naar Tino Pantai. Stroomop had het 8½ uur gekost, nu

weinig stroom mee hadden.

Mijn zware prauw schoot slecht op en op een zeker moment waren de andere prauwen uit het zicht. Langs de oevers veel apen in de half in het water staande bomen en ook enige belihangs (visarenden). Inmiddels was het donker geworden en hoorde ik tweemaal de fluit van een Chinese boot, blijkbaar voor mij bedoeld. Als ik het laatste stuk niet had meegevoerd was ik niet om half acht in Muara Laung geweest. De luitenant had het vertrek laten uitstellen en vervolgens konden alle 5 prauwen worden aangehaakt, zodat we het laatste stuk over de Barito tot Poeroek Tjahoe geen roeiers meer nodig hadden. Om 23.00 uur kwamen we in P. Tjahoe aan.

Hier troffen we voorbereidingen voor het vervolg van de tournee en ook moesten we wachten op de LCM (Landing Craft Materials), die op 27 april met nieuwe voorraden voor het KNIL-detachement en de TOPAM arriveerde. De LCM had 2 dagen opentocht gehad doordat een motor was stukgedraaid onderweg en een nieuwe motor uit Banjarmasin moest komen (zie ook het 'Borneo-verhaal' van sobat J.W. de Jong op pag. 20 in SOBAT d.d. april 1994).

Op 30 april '49 vierden we Koninginnedag in P. Tjahoe. Daarna kreeg teamleider Lt. D. medische klachten en werd door de Officier van Gezondheid daar doorverwezen naar Banjarmasin en werd de Ltz 1e kl. v.N. automatisch de nieuwe teamleider. Schrijver dezes ging met de luit. terug naar Banjarmasin om de ontvanger R 107 te laten nakijken en voor een bezoek aan de tandarts. Bij aankomst op 25 mei '49 zagen we vlaggen halfstok hangen en konden naar de reden slechts gissen.

De legercommandant Generaal S.H. Spoor bleek onverwacht te zijn overleden.

Totdien waren nog maar 3 van de 8 punten gemeten: nadat ik terug was in P.Tjahoe ben ik vandaar mijnheer v. N. nagereisd naar de bovenloop van de Barito en toen ook nog instrumenten door vocht en regen onklaar raakten moest de tournee voortijdig worden beëindigd.

G. v. Renselaar,
Uithoorn

Boekbespreking

"Helden-Slachtoffers Heldhaftige Slachtoffers"

"Gymnasium Haganum 1940-1945".
 Uitgeverij: De Nieuwe Haagsche.
 Samengesteld door Hans Beijer,
 Jolanda Hendriksen, Willy Hijmans,
 Aart van der Poel en Leontien Tels.
 ISBN 90 7276630x. Een mooie paper-
 back. Prijs f 28,-. Geïllustreerd.
 Formaat 14,5 x 20,5 cm.

Dit boek heeft een voorbeeldfunctie. Het is aan te bevelen dat meerdere, zo niet alle instellingen, verenigingen, bedrijven, instituten, plantsoen, scholen, kerken, etc. etc. op een overeenkomstige wijze hun in de Tweede Wereldoorlog, of op enig ander strijdtoneel in dienst van land en volk, gevallen medewerkers, leerlingen, leden of wat dies meer zij, zouden eren en voor vergetelheid behoeden. De geschiedenis van het Haagse Haganum Gymnasium gedunkt en herdenkt in dit boek de 92 (twee en negentig) oud-leerlingen, die de bezetting van Nederland en Nederlands-Indië en de Tweede Wereldoorlog niet hebben overleefd. Een indrukwekkend boek. Een groots voorbeeld. Twee en negentig korte biografieën (Curricula vitae) van door geweld omgekomenen. Niet allemaal helden maar wel mensen die hun plicht deden of het slachtoffer werden van vervolging en geweld.

Het boek eindigt met een slot dat als bijschrift meekreeg: "De Keerzijde", waarin vermeld wordt dat twee (oud)leerlingen van Gymnasium Haganum vielen aan het oostfront in dienst van de vijand, Duitsland. In het boek terecht overlopers genoemd. "De Keerzijde" krijgt als toevoeging mee de spreuk: "Tempus ne omnia revelet". Deze spreuk is een kleine maar veelbetekenende variatie op het motto geplaatst boven de gedenksteen opgericht ter herinnering van de andere omgekomenen: "Tempus omnia revelet". Vrij vertaald: "Ter eeuwige of voortdurende gedachtenis". Het Tempus ne omnia revelet zou men dan kunnen overzetten als: "Niet om voortdurend te gedenken". Hun namen worden dan ook niet geboekstaafd.

Het valt op dat een relatief groot aantal levensbeschrijvingen (curricula vitae - cv's - niet te verwarren

met centrale verwarming) die in dit boek zijn opgenomen in het Verre Oosten zijn gesneuveld. (Nederlands-Indië).

Zoals te verwachten van oud-gymnasium-leerlingen, die meestal na hun eindexamen een universitaire studie (opvallend veel rechten, waaronder Indisch recht) volgden, bevinden zich onder de omgekomenen, merendeels personen met vooraanstaande posities in de samenleving. Het leeuwendeel van de vooroorlogse gymnasiasten stamden uit financieel bemiddelde milieus. Elitair gesproken uit de 'betere kringen'. Onder de besproken Haganum-pupillen ontdekken we een aantal echt opmerkelijke personen. Een van die opmerkelijke personen wil ik hier bij wijze van uitzondering noemen, namelijk: Thomas Willem (Tom) van Os, geboren op 14 oktober 1901 in Engeland, die omkwam in 1941 als camouflage-expert (majoor) in het Britse leger. Tom van Os stelde als leerling van het Gymnasium Haganum in 1918 een curieus Frans-talig boekje samen: "La revue anti-mathématique" dat (in kleur) integraal in dit werk is opgenomen. Zijn curriculum vitae (in het Engels) is even apart als zijn schoolse Revue. Een ding hebben al deze slachtoffers van de oorlog gemeen, onverschillig of het nu militairen waren, gevallen bij de uitvoering van hun soldatenplicht of joden die werden vermoord om hun jood-zijn, of mensen die sneuvelden bij verzetsacties, omkwamen in concentratiekampen, gevangnissen, of razzia's, zij allen vielen in de strijd voor vrijheid en recht of als slachtoffers van rassenwaan en terreur.

Laat dit boek een aansporing zijn voor alle instituten, instellingen en gemeenschappen hun gevallen op dezelfde wijze te eren en te eerbiedigen als de samenstellers van dit gedenkboek hebben gedaan.

Een schoon boek. Een navolgingswaardig initiatief voor ieder die de nagedachtenis van de in strijd en geweld omgekomenen een warm hart toedraagt.

Memento mori. Gedenk de doden. Vergeet ze niet.

J. Zwaan

V.O.M.I.

toko

Speciale aanbieding
 V.O.M.I. - adreszegels

afmetingen: 42x21 mm gegomd
 500 stuks (minimaal) f 35,- franco.
 Deze adreszegels te bestellen bij:
 Fonds Sociale Zorg
 Oost Kanaalweg 12A, Ter Aar
 2461 EP

EXTRA AANBIEDING

V.O.M.I.-wapenschild
 Het is er eindelijk, zeer fraai
 uitgevoerd op een blank gelakt
 mahonie schild in wangmodel met
 het V.O.M.I. logo in plastic
 spuit/gietwerk, wat kleuren betreft
 gelijk aan onze sticker en
 borstembleem.

De prijs is f 30,- exclusief
 verzending.

V.O.M.I. - demobilisatiespeldje
 met sureté en zwaar verguld

K.B. kwaliteit f 12,50 franco

V.O.M.I. - OVW insigne
 afmeting: 11 mm hoog
 met sureté en zwaar verguld
 K.B. kwaliteit f 12,50 franco

U kunt ze bestellen bij het Fonds
 Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland te
 Ter Aar

V.B.

Verenigingsnieuws

Drenthe/ Groningen

Secr. J. Plat
Sassenbergen 71
9531 GW Borger
Tel. 0599-235665

Wat gaat zo'n VOMI-winterperiode toch snel. Met veel elan zijn we in sept. '98 begonnen aan het seizoen '98/'99 en nu u deze 'Sobat' inkijkt zijn we al weer 3 Veteranendagen, 1 jaarvergadering en 16 bijeenkomsten in verschillende plaatsen in onze regio verder. Dank zij uw niet aflatende belangstelling is alles weer tot een goed einde gekomen. U geeft het prov. bestuur en de afd. besturen daarmee te kennen dat zij nog steeds op de goede weg zijn. Hartelijk dank voor uw vertrouwen.

We worden er met z'n allen niet jonger op, maar laten we toch maar afspreken, dat we gewoon nog even tjes doorgaan met straks weer een nieuw seizoen.

We willen u graag wijzen op 4 mei a.s. Op veel plaatsen in ons verenigingsgebied worden dan weer herdenkingen gehouden bij monumenten die we zelf mee hebben gerealiseerd. Laten we onze gevallen kameraden blijven gedenken, zolang we daar toe in staat zijn.

5 Mei is ook zo'n dag. U kunt gratis naar Wageningen, als u tijdig uw vrij vervoer hebt aangevraagd. Doen, onze prins is er nu nog.
Zaterdag 3 juli, zie hiervoor elders in deze 'Sobat'.

Afdeling Assen

De bijeenkomsten zitten er weer op. 10 Maart had men de afsluiting van het seizoen '98/'99. Alleen de jaarlijkse busreis zit er nog aan te komen. Let op de brievenbus en anders even bellen met J. Bastiaans, tel. 0592-347039.

Afdeling Dalen - Z.O.-Drenthe

28 januari, restaurant 'Cornelis', een overvolle zaal met een gezellige drukte. Zie daar het portret van de eerste contactmiddag in 1999. Een bestuur met dames die zelf de 'kniepertjes' en de rolletjes hebben gebakken. Het toppunt van lekker mag men wel stellen. Het feest werd nog uithoudiger, doordat de 2e voorzitter van VOMI Drenthe/Groningen, dhr. B. Hagenbeek, aanwezig was. (Zie hiervoor het verslag 'onderscheiding' elders in dit nummer.) De groep 'Kalkdijk' vermaakte de aanwezigen verder met zang en conference. Een goede verloting was het besluit van deze middag. De secr. mocht met plezier 6 nieuwe leden inschrijven. Afsluiting van het seizoen is 25 maart jl.

Afdeling Groningen

Ook vanuit deze afdeling goede berichten. De bijeenkomst op 11 febr. jl. te Slochteren had een goede opkomst. Diverse plannen werden hier ontvouwd, o.m. om te komen tot realisering van een monument voor de prov. Groningen. Ep de Leeuw uit Meppel was komen opdraven met zijn prachtige dia-serie, samengesteld uit enkele vakantiereizen naar Indonesië. De volgende bijeenkomst zal georganiseerd worden in café-restaurant 'De Gouden Zon' te Sappemeer op 8 april '99. Aanvang 13.45 uur.

Afdeling Hoogeveen

Met een opkomst van 150 leden met dames hield men hier een grootse nieuwjaarsvisite. Een schot in de roos was het optreden van het Shantykoor 'De Lo en Drostensingers' uit Dalen. Een zeer geslaagde middag met tot besluit eveneens een zeer geslaagde verloting. Op 15 april gaat men hier het seizoen afsluiten in de 'Mauritshof'.

Afdeling Meppel

De nieuwe locatie in Havelte doet het uitstekend. 120 Leden met dames

kwamen hier kijken naar de dia's van Ep de Leeuw, die vorig jaar in november in Staphorst de mist waren ingegaan. Kijken werd ook hier genieten. De verloting deed het ook hier voortreffelijk en de afsluiting vindt hier plaats op 24 maart.

In Memoriam

Met eerbied noemen wij deze keer de namen van ons door de dood ontvallen vriendin en vrienden:

R.D. Bos
Nietap
17 januari '99.
F.H. Waltman
Haren
12 februari '99.
A. Holstede-Tippe
Rouveen
13 februari '99.

Wij wensen de betrokken families de warmte en de liefde van hun naasten toe om dit zware verlies te verwerken. Onze oprechte deelneming.

J. Plat

Flevoland

Secr. Oevergriend 13
1356 EA Almere
Tel. 036-5318672 / 06-51185814

Helaas is het kennelijk niet meer mogelijk een 'Nieuwsbrief' te beginnen zonder een 'In Memoriam'. Op 8 febr. gaat de telefoon, een diep bedroefde dochter aan de telefoon en een fijne sobat is heengegaan. Gerard Lievens. Wij zullen hem missen, die rustige en sympathieke sobat. Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel kracht en sterkte bij dit verlies.

Op 11 febr. gaat weer de telefoon. Onze sobat Henk Donker is op 29 jan. overleden. Na ± 50 jaar toch gesneuveld van een opgelopen asbestbesmetting op de 'Karel Doorman'. Wij

wensen zijn vrouw en kinderen de kracht om dit verlies te verwerken.

'SELAMAT TIDOER' SOBATS.

Op 9 jan. jl. hebben wij met ons 'begin-offensief 1999' het nieuwe verenigingsjaar ingezet en het ziet er naar uit dat wij weer een positief jaar tegemoet gaan. Uiteraard was het weer vroeg dag voor de vaste kern om alle voorbereidingen te treffen. Het was dan ook 'dringen' voor de poort van tingsi 'Kolkzicht'. De 'lawine' aan prijzen kon amper naar binnen gebracht worden, zo druk was het met hulpvrouwen. Zonder deze 'illusie' vlotte het als van ouds en met medewerking van ons onvolprezen 'Bar-Team' was alles tijdig gereed om de stormvloed van sobats met hun dames te ontvangen. Ook 'Garuda' was al vroeg in de weer met de voorbereiding van de uitgebreide Indische rijsttafel. De Indonesische dansgroep 'Sanggar Melati' arriveerde, ondanks de belemmeringen, op tijd. Dus de voorzitter kon redelijk op tijd het startschot geven voor deze feestelijke 'stormbaan'. Na een welkom aan allen en vooral een stil saluut aan onze overleden sobats, nog enkele mededelingen, o.a. dat wij, mede dankzij de revenuen van de bingo en loterij dergelijke evenementen kunnen organiseren. Het gaat goed met VOMI Flevoland, dus doorgaan en dat deden we. Het werd een afwisseling van muziek - bingo - Indonesische snacks enz.

Het kon werkelijk niet op, er was meer dan voldoende eten. De dansen waren schitterend, evenals de kostuums. De Indonesische 'schoonheden' kregen dan ook steeds een daverend applaus. Zo ookopperhoofd Kho van restaurant 'Garuda', toen hij kwam controleren of alles naar wens was. De dansgroep kwam op verzoek nog éénmaal op het podium om via de voorzitter de dank van VOMI Flevoland in ontvangst te nemen, wat vergezeld ging van een 'Sawah-trapper' voor hun studio, hetgeen bijzonder geprecieerd werd. Aan alles komt een einde. Zo ook aan dit geslaagde 'begin-offensief'. Helaas moesten enkele sobats afhaken in verband met hun gezondheid. Dank aan allen voor uw aanwezigheid en inzet, om dit feest tot een succes te maken. Er zijn nog enkele sobats waar de

contributie nog in de 'knip' zit. Willen zij zo goed zijn hun financiële bijdrage te realiseren. Wij moeten onze afdracht aan VOMI Nederland plegen.

De bijeenkomst op 30 oktober krijgt een speciaal feestelijk karakter met artiesten. U wordt hier verder over geïnformeerd. 20 iedr. zijn we weer in tingsi 'Kolkzicht', o.a. met de play-back show van het 'Trefpunt'. Een 19-tal 'artiesten' zullen voor ons optreden. Het zal weer een afwisseling worden van 'artiesten', bingo en loterij, slechts onderbroken voor een broodnodige 'spoo' om de kelen te laven en op pail te houden in verband met het lachen. Natuurlijk staat ons 'Bar-Team' weer garant voor een uitstekende lunch. We rekenen op uw komst. De 'artiesten' zien graag een volle zaal. Stel hen niet teleur.

10 maart a.s. zijn wij voor het eerst met VOMI Flevoland in Lelystad. Wij willen dit gebeuren een feestelijk tintje geven en hopen op de aanwezigheid van de burgemeester van de provinciale hoofdstad, dhr. Ch. Leeuwe. Onze tingsi voor die dag zal restaurant 'De Griek' zijn. Uw bijdrage f 25,- p.p. (meerprijs gaat via de VOMI-kas). Hiervoor ontvangt u ... een ouzo - twee consumpties - een Griekse maaltijd mixed-grill met giroe, gehakt enz. en koffie toe. Een en ander wordt opgeluisterd met een optreden van 'Vader Abraham' en natuurlijk eenangepaste bingo en loterij. Er hebben zich al velen gemeld, wij hopen op een grote opkomst, ook uit de N.O.-Polder. Selamat Djalan.

Frits Frantsen

Friesland

Secr. Drastlaan 68
6303 EE Emmeloord
Tel. 0527-616717

Bijeenkomsten

Wij kunnen dit jaar weer terugzien op een aantal geslaagde regionale bijeenkomsten. Op 19 januari waren we in "'s Nije Huys" te Heerenveen bijeen en op 16 februari was regio Leeuwarden aan de beurt op de vlieg-basis. In beide gevallen was de zaal

redelijk bezet en vond de heer Zijlstra een aandachtig gehoor bij de diaserie van een huwelijk op het voormalige Celebes. Dit was de vierde keer dat hij zijn verhaal voor onze leden hield en steeds weer met hetzelfde enthousiasme. Nog éénmaal dit seizoen komt hij bij ons en wel op 16 maart in 'Ons Huis' te Sint Annaparochie. Rest ons dit seizoen dan nog de ledenvergadering op 20 april.

Bijzondere bijeenkomst

Op 1 maart heeft ondertussen een bijeenkomst plaatsgevonden voor veteranen, woonachtig in de gemeente Lemsterland, in samenwerking met het gemeentebestuur. Een verslag hiervan zult u vinden in het volgende nummer van 'Sobat'.

Reizen

Een meerdaagse reis, zoals wij het vorig jaar hebben gehouden, zal er dit jaar niet inzitten. Wel wordt er weer een dagreis per bus georganiseerd. Concrete plannen zijn er op het moment dat wij dit schrijven nog niet, maar te zijner tijd hoort u van ons.

In memoriam

Het is niet de gewoonte om in deze rubriek de overleden leden te herdenken, maar in dit geval maken we een uitzondering voor een tweetal leden.

Op 2 februari overleed Sjoerd Lapré, u allen wel bekend. Hij was jarenlang lid en adviseur van VOMI-Friesland. Hij voelde zich door zijn Friese voor-naam verwant met onze provincie en heeft veel voor ons en voor de veteranen in het algemeen betekend.

Op 3 februari overleed te Minnertsgra Andries Tainhof. Andries was medeoprichter van VOMI-Friesland en een aantal jaren bestuurslid.

Wij gedenken hen in eerbied en wensen hun nabestaanden de kracht toe om dit verlies te dragen.

Tot slot:

Voor de komende maanden wensen wij u veel mooi weer, maar vooral gezondheid toe. Een extra groet is er voor de zieken. U weet het, als u ziek bent en u wilt graag eens bezoek hebben, laat het ons als bestuur weten. We doen wat we kunnen. En ... wie heeft er zijn contributie nu nog niet betaald?

Henk Leeman

Noord-Brabant Oost

Secr. J. v.d. Ham
De Kraan 60
5056 EC Berkel Entschot
Tel. 013-5400380 / Fax 013-5400391

Nieuwjaarsreceptie

Als aanvulling op wat wij in 'Sobat' nr. 63 schreven, heeft op genoemde bijeenkomst naast ons lid H. de Rijk uit Vught ook ons lid G. Vermeulen uit Veghel het Ereteken voor Orde en Vrede (met 2 jaargespens) uit handen van onze voorzitter mogen ontvangen. Dhr. Vermeulen had in december vorig jaar al het Nieuw-Guinea herinneringskruis per post van het Ministerie ontvangen. Op het moment van inzenden van de copy was ons dat nog niet bekend, vandaar dit bericht nu.

Reünie Oirschot

Er zijn nog een aantal plaatsen voor onze reünie op 27 mei beschikbaar. Kosten f 10,- p.p., over te maken op giro nr. 758 87 52 t.n.v. Reünie VOMI NBO, Luybenstr. 14, 5262 JC te Vught. Het wordt weer een mooie dag, met gratis koffie, gratis rijstmaaltijd, een loterij met vele mooie prijzen en een

bijzonder optreden, waarvan wij de details niet verklappen; dit moet u zelf meebeleven. Haast u dus met inschrijven.

Jaarvergadering

Dankt u aan onze jaarvergadering op 20 april a.s. Dit is voor u de gelegenheid om mee te denken en mee te praten over het wel en wee van onze vereniging.

Monument Tilburg

Op 26 januari jl. vond in Tilburg een bijeenkomst plaats met als onderwerp de totstandkoming van een monument voor de gesneuvelde Tilburgers.

Hier werd het wel en wee van de tot dusver ondernomen acties besproken. In de komende maanden zullen wij u van de vorderingen op de hoogte houden.

Bijeenkomst Budel

Op 24 februari jl. werd in zaal 'Bellevue' te Budel door onze vereniging een bijeenkomst belegd, waarvoor zowel leden als niet-leden in de wijde omtrek waren uitgenodigd. Was om 13.15 uur de zaal nog vrijwel leeg, om 14.00 uur kon onze voorzitter de bijeenkomst openen ten overstaan van een volle zaal. Zoals altijd zat de stemming er al snel in; werden de gestelde vragen adequaat beantwoord en kon worden begonnen met het vertonen

van een videofilm.

Na de pauze, waarin een record aantal loten werden verkocht, volgde de loterij met aantrekkelijke prijzen en aan het eind van deze bijzonder gezellige middag ging iedereen huiswaarts; sommigen met een leuke prijs.

Er werden een aantal inschrijvingen voor onze reünie in Oirschot verwerkt en ook konden wij weer enige nieuwe leden welkom heten.

Al met al een geslaagde middag en zeker voor herhaling vatbaar.

J. van der Ham

Noord-Brabant West

2e secr. mevrl. M.C.A. Looyen-
van Reusel, Carneeldijk 1
4706 EG Roosendaal
Tel. 0165-580546

Nieuwjaarsbijeenkomst in Zevenbergen

Op 12 januari hielden wij onze nieuwjaarsbijeenkomst in de zaal van onze sobat Aarts, die zelf niet aanwezig was i.v.m. een ernstige ziekte van zijn vrouw. Er waren ruim honderd aanwezigen. Bij afwezigheid van onze voorzitter (vakantie) werden de honours waargenomen door onze vice-voorzitter, de heer Malipaard. Er waren weer lekkere hapjes en er werd zo gekletst, dat geen enkele spreker zich verstaanbaar kon maken. Er werd weer een loterij gehouden met leuke prijzen, verzameld door Jan van Dorst en Piet Bosselaar had weer de leiding. De heer Nooijens deelde ons mede dat de heer Valentin uit Elten-Leur benoemd was tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Deze mededeling werd met luid applaus ontvangen. Het weer was intussen aanmerkelijk verslechterd en tengevolge daarvan raakte één van onze sobats op de weg naar huis betrokken bij een ernstige aanrijding. Het weer werd steeds slechter, het was een complete sneeuwstorm.

Bijeenkomst in Bergen op Zoom

Op woensdag 27 januari hadden we een bijeenkomst in de prachtige nieuwe zaal van de Raayberg. Er waren ruim 120 aanwezigen en het

G. Vermeulen uit Veghel ontvangt het Ereteken voor Orde en Vrede (met 2 jaargespens) uit handen van onze voorzitter.

was weer reuze gezellig.

Onze voorzitter was weer teruggekeerd in het Dal der Rozen en opende de vergadering op zijn eigen vlotte wijze, niemand vergetend. Hij was zelf niet helemaal fit t.g.v. een zware verkoudheid. Hij vestigde de aandacht op het overlijden van Mevr. Aarts uit Zevenbergen, die al enige tijd ziek was.

De koffie stond weer voor iedereen klaar en we hadden weer voor de nodige hapjes gezorgd. Tijdens de loterij konden we merken, dat de akoestiek in deze zaal heel goed is, alles was weer goed verstaanbaar. De tijd vloog voorbij en tegen vijf uur gingen we weer voldaan naar huis.

Van de penningmeester

Bij de inlevering van de copy voor deze 'Sobat' (medio februari) hebben enkele leden hun contributie voor het jaar 1999 nog niet betaald. Vergeten? Op onze leeftijd vergeten we allemaal wel eens wat, doch in dit geval zou ik u vriendelijk willen verzoeken de pen ter hand te nemen en de door u ontvangen acceptgirokaart in te vullen en te verzenden.

Bij voorbaat, namens het bestuur, mijn dank voor uw medewerking.

Mevr. M.C.A. Looyen-van Reusel

Noord-Holland

Secr. E. Pereboom
Postbus 2163
1000 CD Amsterdam
Tel. 020-6148804

Regio-bijeenkomst Bussum

Op woensdag 20 januari hadden wij een bijeenkomst in Bussum in de Kolonel Palmkazerne. 76 Personen hadden zich gemeld voor deze bijeenkomst, zodat het gezellig druk was in het partycentrum 'De Doelen'. Na de herdenking van onze overloden sobats, was er gelegenheid voor een gedachtenwisseling met het bestuur. Na de rijtjefel bezochten de reünisten het op het kazerneterrein aanwezige museum van de Intendance. Volgens de Majoer b.d. Cats, die het gezelschap begeleidde, een onderdeel dat de elementen van Albert Heyn (voeding), C en A (kleding) en Shell (brandstof en

smeermiddelen) verenigt.

Na het bezoek aan het museum vermaakten de sobats zich met een drankje en het ophalen van herinneringen.

Omdat Max voor familiebezoek naar Ambon was, had Han versterking van een muziktrio en zangeres EVE AN. De muziek viel zo goed in de smaak, dat enkele aanwezigen de dansvloer opzochten. Zulks tot vermaak van het hele gezelschap. Na de verloting gingen de sobats om ca. 16.00 uur naar huis.

Als deze 'Sobat' in uw bus valt, is de bijeenkomst in de Marinekazerne op maandag 12 april alweer verleden tijd.

Bijeenkomsten seizoen 1999/2000

De volgende bijeenkomsten zijn reeds gepland:

Vrijdag 22 oktober 1999

Bijeenkomst in de kantine van de Korfbalclub RHODA te Amsterdam.

Vrijdag 12 november 1999

Bijeenkomst in het Party-centrum 'Jansheeren' te Heemskerk.

Noteer alvast in uw agenda.

Contributie

Een zeer groot aantal leden voldoet direct na ontvangst van het girobiljet in december of januari de verschuldigde contributie. Daar zijn we hen zeer erkentelijk voor en daarom kan de penningmeester onze verplichting tegenover de penningmeester van VOMI-Nederland dan ook correct nakomen.

Een aanzienlijk kleiner aantal leden laat soms verstek gaan. Kom op sobats onderteken dat girobiljet en stuur het in. Het scheelt ons veel werk en wat nog belangrijker is, is dat het ons geld spaart dat we beter kunnen besteden. Herinneringsbrieven moeten verzenden kost ons alleen maar geld, waar niemand iets aan heeft.

Bent u het girobiljet kwijt? Schrijf er dan zelf één uit ten bedrage ad. f 30,- op girorekening 497667 van VOMI Noord-Holland.

Secr. E. Pereboom

Rivierenland/Oost Gelderland

Secr. R.W. Gosselink
Koekoekstraat 43
3915 SH Amersfoort
Tel. 033-4724090

Herdenkingsmonumenten

Op zaterdag 17 april, dus rond deze tijd, zal in Kerkdriel in de Bommelerwaard een monument worden onthuld ter nagedachtenis aan de uit de gemeente Maasdriel in het voormalige Ned. Oost-Indië omgekomen militairen. In de eerstvolgende 'Sobat' hopen wij hiervan een verslag te kunnen plaatsen.

In een voorbereidend stadium wordt overleg gepleegd over het realiseren van gedenktekens in Arnhem en Gorssel. Op onze lijst komen meerdere gemeenten voor, doch daarover kan nog niets concreets gemeld worden.

Onze jaarrekening

Inmiddels zijn op onze circulaire van eind februari voor de reünie in Schaarsbergen op donderdag 3 juni a.s. zeer veel aanmeldingen binnengekomen en dat garandeert een volle kantine in de Oranjekazerne.

Oorlogsgravenstichting

Nadat wij gelijktijdig met de onthulling van gedenktekens in onze regio via de Oorlogsgravenstichting kransen en/of bloemstukken lieten leggen bij de monumenten of graven op de erevelden in Indonesië (welke traditie wij zullen voortzetten) heeft ons bestuur tevens besloten donateur te worden van de Oorlogsgravenstichting en wel in het bijzonder voor haar werkzaamheden op de erevelden Menteng Pulo, Leuwigajah, Candi en Kembang Kuning. Langs deze weg roepen wij onze collega's op dit voorbeeld te volgen.

Regio Arnhem

Zoals u in de vorige 'Sobat' heeft kunnen lezen, is regio Arnhem een zeer enthousiaste groep, die regelmatig bijeen komt.

Ik wil hierbij de data vermelden voor de bijeenkomsten in 1999.

Het betreft iedere tweede woensdagmiddag van de maand t.w.: 14 april, 12 mei, 9 juni, 8 september, 13 oktober,

10 november en 8 december.

In de maanden juli en augustus zijn er wegens vakantie geen soosmiddagen.

Dit jaar hebben we weer nieuwe leden kunnen verwelkomen. Iedereen is van harte welkom, ook al woont u buiten Arnhem.

Als een verlate nieuwjaarsbijeenkomst hebben we eind januari een gezellig etentje gehad in de Kumpulan in Bronbeek.

Ons plan is, op veler verzoek, weer een etentje te organiseren voordat de vakantie in juli begint.

Joke Gosselink

Utrecht en 't Gooi

Secr. A.J.B. Martens
Chico Mendesstr. 67
3573 AW Utrecht
Tel. 030-2716895

De nieuwjaarsreceptie in de 'Kromhoutkazernes' heeft een vol huis opgeleverd en ook mocht ik als secretaris vele kaarten en brieven ontvangen met goede wensen voor het jaar 1999. Na afloop hebben we meteen geprobeerd een afspraak te maken voor onze komende ledenvergadering. Het was verbazend hoe vol de agenda al zat met afspraken. De eerste datum die vrij was bij de kazernes, was 7 mei 1999. Vanaf 14.00 uur kunnen we daar terecht. De uitnodiging hiervoor krijgt u nog toegestuurd. Noteer deze datum maar vast in uw agenda.

Zoals u wel zult weten, zijn er in vele gemeenten al een monument met de namen van sobats, die in Indië overleden zijn en woonachtig waren in die plaats, onthuld. In Utrecht is de gemeente ook benaderd en zonder succes. Maar nu hebben we in samenwerking met VOMI, Wapenbroeders en Contact Oud-Mariniërs (allen uit Utrecht), het Comité Monument Utrecht opgericht. We beschikken op dit moment over ruim 60 namen en wat zou het fijn zijn, als in navolging van Rotterdam, Dordrecht en nog vele andere plaatsen, ook in Utrecht een monument met de namen geplaatst zou kunnen worden. Als Comité hebben we het gevoel dat er schot in zit.

Voor suggesties houden we ons aanbevolen.

Ook moeten wij u mededelen dat onze tweede secretaris, de heer L. v. Leeuwen, zijn functie noodgedwongen heeft moeten neerleggen.

De contributie voor het jaar 1999 is grotendeels binnen en misschien is dit een stimulans voor de ongeveer 60 leden die dit nog niet overgemaakt hebben.

A.J.B. Martens

Zeeland

Secr. J. Kloet
Laan van Barbestein 8
4451 AH Heinkensand
Tel. 0113-561738

Op 16 maart zal de jaarvergadering in Motel 'Goes' worden gehouden. 17 Maart onthulling plaquette gemeente Borsele te Heinkensand ter nagedachtenis aan de in voormalig Ned. Indië, in de jaren 1945-1950/62 geëneuveld ingezetenen.

In 'Sobat' 63 stond dat de onthulling Indië-monument Veere plaats zou vinden op 25 februari jl. Deze is door omstandigheden verschoven naar 25 maart. Nu ik bovenstaande schrijf, zijn deze gebeurtenissen verleden tijd. Uw bestuur heeft de data, tot onze spijt, niet eerder kunnen mededelen in het verenigingsnieuws.

In memoriam

Wij hebben in de maand januari afscheid moeten nemen van twee leden, nl. P.E. Clement te Zierikzee en W. Duine te 's-Gravenpolder. Dat zij rusten in vrede.

Reisplannen

Bij voldoende belangstelling zal ook dit jaar een meerdaagse reis worden georganiseerd. Deze zal naar Friesland leiden. Hiervoor ontvangt u ter zijner tijd een uitgewerkt reisplan met inschrijfmogelijkheid.

J. Kloet

Zuid-Holland Noord

Secr. J. Ausma
Lisztstr. 117
2551 TC Den Haag
Tel. 070-3976413

Nieuwjaarsreceptie

Op 6 januari was er 's ochtends overleg met alle regiovertegenwoordigers en 's middags was er de gebruikelijke nieuwjaarsreceptie. Deze keer had het bestuur gekozen voor het Valkenhorsttheater van het Vliegveld Valkenburg. De receptie werd door ca. 150 sobats bezocht en de sfeer was uitstekend. De film over de taken van de marinevliegtuigen, de Orions, gaf een duidelijk inzicht over de activiteiten van dit marineonderdeel.

Regio-bijeenkomsten

Op 23 februari was er een bijeenkomst in Alphen a/d Rijn met een interessante bijdrage van de heer Gerard de Bruyn over de Martin Mariner Stichting. Een dag later kwamen de sobats van regio Zoetermeer bijeen in het gebouw van de schietvereniging en werd er volop van de gelegenheid gebruik gemaakt om te trachten de roos te raken. Beide bijeenkomsten werden zeer goed bezocht en de stemming was uitstekend.

Jaarvergadering 1999

U kunt alvast de datum 18 mei noteren en als locatie heeft het bestuur deze keer gekozen voor het gebouw 'De Vluchtheuvel' in Maasdijk. Nadere details over de vergadering heeft u inmiddels per brief ontvangen.

Overige activiteiten

De dagreizen naar Den Helder (het Marinemuseum) op 27 mei en naar Soesterberg/Amersfoort (Luchtmacht- en cavaleriemuseum) op 8 juni gaan definitief door. De deelnemers zullen tijdig over de opstapplaatsen en het programma worden geïnformeerd. Op het moment dat deze copy wordt geschreven zijn de meerdaagse reizen naar Normandië (21 t/m 25 juni) en naar Bastogne/Verdun (4 t/m 8 oktober) nog niet volgeboekt. Inlichtingen over de eventuele mogelijkheden kunt u krijgen bij ons

bestuurslid Gerard Bekking,
tel. 015-2141102.

Financiën

Onze penningmeester neemt aan dat u, op dit moment van lezen, aan uw financiële verplichtingen heeft voldaan!

J.W. de Jong

Zuid-Holland Zuid

Secr. H. Barmantlo
Lohmanpark 50
2982 VT Ridderkerk
Tel. 0180-463954

Wijziging secretariaat Zuid-Holland Zuid

Behalve voor de VOMI landelijk is het ook voor onze leden in Zuid-Holland Zuid belangrijk om te weten dat dit secretariaat met ingang van 13 april a.s. gewijzigd wordt.

Dit in verband met het reeds eerder aangekondigde bericht dat de huidige 1e secretaris, Arnold Geurink, per genoemde datum aftreedt en vervangen zal worden door Henk Barmantlo, Lohmanpark 50, 2982 VT te Ridderkerk, voorheen 2e secretaris.

De leden in Zuid-Holland Zuid worden verzocht correspondentie, telefoontjes met betrekking tot excursies en alle overige zaken te richten aan Henk Barmantlo. Aanvangsdatum 13-4-1999.

Niet te gebruiken vrij-vervoerkarten

Wij herhalen de oproep eerder in 'Sobat'-nummers gedaan, nl.: Het kan gebeuren dat, door persoonlijke omstandigheden, geen gebruik wordt gemaakt van aangevraagde en ontvangen NS-vrij-vervoerkarten, hetzij voor het bijwonen van de jaarlijkse herdenking op 7 september in Roermond of vrij-vervoerkarten met een door u zelf te bepalen bestemming in Nederland.

Wij vragen uw medewerking om, als u geen gebruik maakt van deze vrij-vervoerkarten, deze in te zenden aan onze 1e secr.

Henk Barmantlo,

Met deze terugontvangen vrij-vervoerkarten kunnen wij nabe-

staanden, die geen vrij-vervoer krijgen, helpen om hiermede naar de herdenking in Roermond te gaan, of anderen die niet in het bezit zijn van een auto.

Terugblik contactmiddag Spijkenisse

Een goed bezochte bijeenkomst op dinsdag 16 febr. in Wijkcentrum 'Noord' te Spijkenisse in aanwezigheid van onze vroegere gastheer en sobat Gerit van der Slot. Opening vond plaats door onze vice-voorzitter Herman Schox, die de aanwezigen welkom heette en enige korte mededelingen deed omtrent de gang van zaken binnen de afdeling Zuid-Holland Zuid.

Hoofdthema van deze bijeenkomst was het gezellig samenzijn, afgewisseld door muziek en zang en een loterij. Mart Bolt, optredend als zanger en One Man Band gaf blijk de muzikale vaardigheid gecombineerd met zang goed te beheersen. In een tweetal optreden, vóór en ná de pauze, kwam dat tot uiting in een breed programma van muzikale nummers, variërend van Evergreens tot een scala van bekende Indonesische liedjes, die door de zaal werden meegezongen. De zangkwaliteiten van sobat Joop Pesulima droegen bij aan de spontane ondersteuning vanuit de zaal, hetgeen vooral gebleken is bij de door hem uitgevoerde dansbewegingen waarin je duidelijk de Indonesische cultuur kon herkennen. De loterij was een succes, want wat niet verwacht werd gebeurde toch, nl. het maximum aantal te verkopen loten gingen van de hand. Niet onvermeld mag blijven de bijdrage aan de prijzenpot door één van onze leden, die onbekend wil blijven. Sobat G., bij deze alsnog hartelijk dank voor jou bijdrage. Omstreeks 16.00 uur kwam er een eind aan deze gezellige middag, doch werd er door velen nog geruime tijd nagepraat, alvorens men huiswaarts keerde.

Herdenking Indië-monument 1945-1962 Rotterdam

Na de onthulling op 13 juni 1998 te Rotterdam is er een Comité gevormd met als doel:

Het - op waardige wijze - herdenken van de in Indië en Nieuw-Guinea omgekomen militairen van Land-, Zee- en Luchtmacht, alsmede die van

het KNIL, gedurende de periode van 1945-1962, waarvan de namen voorkomen op het Indië-monument op 13 juni 1998 onthuld op de Algemene Begraafplaats Crooswijk te Rotterdam. De herdenking zal telkenjare op bovengenoemde locatie plaatsvinden op 15 augustus of, indien zulks niet mogelijk zal blijken te zijn, zo kort vóór of ná 15 augustus. Voor de in 1999 te houden herdenking heeft het Comité inmiddels de medewerking verkregen van de Marinierskapel der Koninklijke Marine. In verband met het feit dat de Marinierskapel op 15 augustus a.s. niet in Nederland is, doch op tournee in het buitenland zal de voorgenomen herdenking te Rotterdam op zaterdag 17 juli a.s. worden gehouden. Belangstellenden, naar verwachting velen, worden verzocht met deze datum rekening te houden. Nadere mededelingen omtrent juiste tijdstip, programma enz. zullen in 'Sobat' nr. 65 van juni a.s. volgen.

H.C. Clasquin

Limburg

Secr. L.C. Zéguers
Zonstraat 118
6463 AE Kerkrade
Tel. 045-5454013

Op het moment dat deze 'Sobat' bij u in de bus valt hebben wij als VOMI Limburg de jaarvergadering al weer achter de rug, waarvan wij, op het moment dat we dit schrijven hopen dat deze vergadering druk bezocht moge worden.

De eerstvolgende activiteit is dan weer een veteranenbijeenkomst op 13 april, te houden in het Gemeenschapshuis Carré, Hoofdstraat 144 te Landgraaf (Schaesberg), voor de grote vakantie nog gevolgd door een bijeenkomst op 11 mei te Venlo in Zaal Venloona, Hogeweg 10-16 en op 29 juni in het Plenkhoes, Bachstraat 2 in Geleen (aanvang steeds om 14.00 uur).

Voordat deze laatstgenoemde gehouden wordt hebben we eerst nog onze reünie op 4 juni a.s. (ontvanget om 12.00 uur) in de Van Hornekazerne, Kazernelaan te Weert (aanmelden 1 of 2 personen voor 14 mei bij de

secretaris) en op donderdag 17 juni het bezoek met 2 groepen aan de AWACS-vliegbasis in Teveren / Geilenkirchen (een groep 's morgens en een groep 's middags). De 'ochtendploeg' dient om 09.00 uur aanwezig te zijn op de parkeerplaats voor de ingang van de basis en de 'middagploeg' om 13.00 uur. Aanmelding bij bovengenoemd secretariaat met vermelding van: naam, voorletter(s), adres, geboortedatum, geboorteplaats, nummer van paspoort of int. geldig identiteitsbewijs (voor elke deelnemer). De kosten daaraan verbonden zijn f 5,- p/p, te voldoen bij aankomst op de parkeerplaats. Op de basis is het maken van foto's, evenals filmen verboden. Mocht u meer informatie willen of als er iets niet helemaal duidelijk is, neemt u dan even contact met een van de bestuursleden.

L.C. Zéguers

Canada

Secr. D. Walinga
12 Leacrest Street, Bramalea
Ontario, L6S 3K6 Canada
Tel. (905) 457-8782
Fax (905) 457-8929

De afgelopen winter van '98-'99 heeft veel sneeuw gebracht, vooral in Toronto en Hamilton, soms 1.10 m in een dag.

Onze activiteiten staan dan ook op een laag pitje en worden daarom maar verschoven naar een gunstiger tijdstip.

Op het moment, 25-2-1999, van het insturen van deze copy hebben meer dan 35 leden nog niet aan hun financiële verplichtingen voldaan. Gaarne verzoeken wij hen om het bedrag te willen overmaken, aangezien uw bestuur ook aan hun verplichtingen moet voldoen t.o.v. VOMI-Nederland. Wij hebben meer opzeggingen ontvangen, meestal zonder reden, dan in vorige jaren. Het lijkt er dan ook op dat wij hier in Canada en U.S.A., voor wat het lidmaatschap van de VOMI betreft, het hoogtepunt hebben bereikt. Maar ... toch gaan wij het jaar 2000 met volle moed tegemoet.

In district 9 #, in Whitby, ten oosten

van Toronto, is reeds de eerste bijeenkomst gehouden. Aanwezig waren 35 personen. De dames hadden gezorgd voor een "Pot-Luck" (eten wat de pot schaft) lunch.

De Nederlandse video, de "Josi Band Orkest" werd vertoond. Viel zeer goed in de smaak en werd dan ook beloond met een staande ovatie.

Onze actie, d.m.v. het verzenden van een aanmeldingsformulier voor het lidmaatschap van de VOMI, gelijk-

tijdig met het verzenden van een aanvraagformulier ter verkrijging van f 1.000,- is, naar onze mening, mislukt. Van de 65 verzonden formulieren zijn er slechts 2 lidmaatschapsaanmeldingen binnen gekomen. Wij hebben nu 23 leden in de U.S.A., maar we weten dat er nog zoveel meer zijn. Afwachten maar.

D. Walinga

V.O.M.I.

Onderscheidingen

Met gepaste trots melden wij dat is uitgereikt aan:

J. van Kolschoten - Wierden
Draaginsigne voor gewonden - 17.IX.98

S. Hindriks - Oosterhesselen
Ereteken voor Orde en Vrede - 28.I.99

W. Cretier - Hattum
Mobilisatie-Oorlogskruis - 16.VII.98

E. Emmens - Hengelo
Mobilisatie-Oorlogskruis 21.X.98

R.J. Wilkens - Deventer
Nieuw-Guinea Herinneringskruis 25.X.98

C. Reijnen - Dodewaard
Draaginsigne voor gewonden 7-VIII.98

F.H. Everstijn - 's-Gravenhage
Ereteken voor Orde en Vrede - 19.II.99

Voor de Draggers van het Gewonden Insigne zijn wij zeer verheugd met deze uiteindelijke erkenning en voor de anderen onze oprechte gelukwensen met uw onderscheiding.

Voor U allen ons Ere-salut.

V.B.

Nieuwe leden sinds Sobat 63

Naam:	Woonplaats: Land:
Vos J.P.M. de	's-Gravenpolder
Leenders J.A.	Abcoude
Oostvogels J.	Achtmaal
Draaijer B.	Almelo
Huisman H.	Almere
Hoogstraten F.J. van	Alphen
Groos H.P.	Amsterdam
Peters G.H.	Arnhem
Engels J.	Balium (Ameland)
Sluiter H.	Bathmen
Smit H.G.	Beersveld
Stoop A.	Beg en Dal
Domsele I. van	Bergen op Zoom
Groffen J.	Bergen op Zoom
Kramer A.C.J.	Bergen op Zoom
Mouwau W.J.	Bergen op Zoom
Verbeemen F.C.	Bergen op Zoom
Blokland van der Geest M.	Breda
Broek I. van de	Breda
Geertsen W.H.M.	Breda
Mommsen M.J.J.	Breda
Moek P.A. van	Breda
Moret J.	Breda
Pelkmans A.P.	Breda
Rits L.I.M.	Breda
Trumpf J.J.	Breda
Verwey A.J.	Breda
Zandst J. van	Breda
Kranenburg van Wijk W.C.	Buren
Grooten O.	Coevorden
Vermeij J.	Coevorden
Wouda H. van de	Coevorden
Slas H.	Delftshuizen
Mol A.A.	Den Haag
Koobe G.	Daventer
Kulper J.	Daventer
Fiene C.	Dierpe
Oets S.J.P. van	Dinslaced
Lent G.W. van	Drunen
Schellekens A.	Eindhoven
Graaf A.A.W.A. vd	Ejden
Klein S. de	Enneloord
Gengler N.B.	Erica
Kop H.W.	Ewijk
Boel D.H.J.	Goos
Marwijk H.J. van	Halderen
Adan A.J.	Halsteren
Hoedemans Chr.	Halsteren
Engelen J.	Hamant België
Bammel van Oorschot H.	Hamont-Achel
België	
Rcelofsen R.	Harderwijk
Vanden Tilhoed T.	Hastings Ont. KOL 1YO
	Canada
Snijders A.M.J.	Heerlen
Wegman H.	Heesch
Brouwers W.	Heeze
Bosman R.B.	Heloo
Molhoek-Bakker J.H.	Hellervoetsluis
Dirks J.	Hilvarenbeek
Jochens A.P.	Hooven
Nispen C.J. van	Hooven
Peeters B.	Hooven
Brouwers H.	Hoogerheide
Bergam H. van	Hoogvliet
Steketes J.	Kapelle
Eijk J.G.P. van	Kerkrode
Nieuwenhuysen J.	Kloetinge
Geerlot R.	Koudekerk v/d Rijn
Koole H.	Koudekerke
Weezenbeek M.H.	Kruisland
Dorenbos-Boekstra A.	Leeuwarden
Rudelsheim J.L.	Leiden
Baal J.P. van	Lelystad
Huisser-Lalopaly	Lelystad
Verburg P.L.	Lelystad
Tuinier L.	Lemmer
Brouwer H.	Lemmer
Romein-Schuring H.	Lemmer
Pinson J.	Maasricht
Doornbas J.	Nijkerkerveen
Colijn J.	Nijmegen
Redel H.	Noordwijk Binnen

Beuk J.
Smitsers Ben J.
Stelt K. vd
Olden J.
As A. van
Frisk B.P.
Toets J.P.A.
Wezel L.J. van
Dijk J van
Jessel J.H. van
Wuijben J.
Honema H.
Canada
Broes H.
Smeets H.J.
Coppens P.J.
Edden H. van den
Gieltes G.H.C.
Meesters J.
Yergouwen W.J.
Pastjens P.
Besmer A.
Dabala W.H.
Veer A.J.M. van der
Verhaar A.
Boe J.
Wilms G.J.
Lansche H.
Franko B.
Hilshuisen
Giele J.A. van
Helmans G.A.
Ploet H.
Gudden H.
Leijten P.
Berets H.
Canada
Cusack A.A.
Schuren P.H.
Kiek H.

Berg J. vd
Lee C. vd
Geeraert G.P.M.
Burger C.L.
Zoosveld C.J.
Geenen G.
Verchure P.A.
Kraft C.C. vd
Nieuwdoop W.
Kooyman P.G.
Bestebroer A.J.J.
Kung Th.
Kipp P.
Mood J.F. De
Niet N. de
Hogterbrug A.
Luijten F.H.A.M.

Notter
Oirschot
Oldenzaal
Oosterhout
Oud Gastel
Oud Gastel
Oud Gastel
Oud-Vossemeer
Purmerend
Roamsdonkveer
Roamsdonkveer
Rehrew Ont. E7V 1X4

Rijewijk
Roermond
Roosendaal
Roosendaal
Roosendaal
Roosendaal
Roosendaal
Roosteren
Rotterdam
Rotterdam
Rotterdam
Rotterdam
Schoonebeek
Schoonebeek
Sint Jansklooster
Sint Maartensdijk
Stomdaarbuiten
Steenbergen
Steenbergen
Steenwijkerwold
Tilburg
Tilburg
Toronto Ont. M4S 1G9

Uddel
Utrecht
Vernon BC V1T 7Z3
Canada

Vianen NB
Vlaardingen
Vlissingen
Voorsteden
Voorsteden
Waddinxveen
Waspik
Wassenaar
Wasseldinge
Zevenhoven
Zoetermeer
Zoetermeer
Zoetermeer
Zoetermeer
Zundert

In Memoriam

Met grote oerbied en in gepaste stilte brengen wij een laatste Ere-saluut aan:

N. Nelissen 2-3 LUA	Maasricht
A. Bons	Leiderdorp
G.D. Vlasboom	's-Gravenhage
J.B. Snijder	Enschede
C. van der Meer	Rotterdam
A. de Leede	Spijkensse
G. Alkema	Bodegraven
S.A. Lapré RMWO	Leidschendam
A. Tuinhof 8 RVA	Minnertega
Th. van de Vloet Mar. Brig.	Bortel
H.P. Behmanna	Nijmegen
J. de Jager 3e G.R.P.I.	Kapelle
Mw. H.S. Romewinkel	
VE-KNIL	's-Gravenhage
G. Heino	Dan Ham
Y. Landstra	Deventer
F. Landsheer 3-9 R.I.	Tilburg
W. Woudenberg 3 Garde Grenadiers	Oakville (Ont.)

H.J. Hartman	Canada
J. Weathof	Heemskerk
H. van de Bruinhorst	Ede
J.H.G. de Kruij	Vaanendaal
P.F. Olman	Ede
H.J.A. Veldhoen	Wenuw-Wiesel
mw. A. Horstede-Tippe	Twello
A. Bos	Bouwaan
T. Verhoofstad 4-6 R.I.	Zwolle
F. Nauta	Gemert
I. van Wageningen	Zierikzee
C. van der Burg	Dirksland
L. Uiterwijk Winkel	Rotterdam
A. Hazelaar 5 R.I.	Zwanenburg
P.J. van der Halst	Breda
T. Guitj	Noordwijkhout
M. Mulder 5-7 R.I.	Katwijk
W. Wijzbake	Nieuwdorp
J.G. Grobhen	Kampen
A. Pieman	Almelo
G.J. de Bruin AAT	Kats
M.N. Vegter	Nieuwegein
J. Markertink	Stadskanaal
W.J. Duinmeijer	Driebruis
J. Pijnenburg 5-11 R.I.	Heemskerk
J. van Kerkerle 5-8 R.I.	Bortel
F.H. Waltman	Moergestel
H. Burghgraaf 41 Z.M.C.	Haren
L. Peeters 41 Z.M.C.	Munstergeleen
	Eindhoven

sociale
VERENIGING
VOM

EEN VERZOEK
AAN AL
ONZE LEDEN

Iedereen die weet dat een lid van ons ziek thuis ligt of in het ziekenhuis is opgenomen of is overleden dit z.s.m. op te geven aan Verenigings Bestuur.
Hartelijk dank voor uw medewerking.

V.B.

sociale
VERENIGING
VOM

Moge de warmte en de liefde van Uw naasten en ons allen oprecht medeleven. U de kracht en de moed geven dit zware verlies te dragen.

V.B.

OORLOGSGRAVENSTICHTING
BESCHERMVROUWE H.M. DE KONINGIN
ERE-VOORZITTER Z.K.H. DE PRINS DER NEDERLANDEN

Voor Thailand kunnen uitsluitend eenvoudige bloemstukjes worden besteld. De kosten bedragen f 10,- inclusief een foto.

Bestellingen dienen uiterlijk 8 weken voor de gewenste uitvoeringsdatum in ons bezit te zijn.

De eenvoudigste wijze van bestellen is per giro, onder vermelding van: naam overledene, het Ereveld en de gewenste datum.

Voor Hong Kong, Singapore en Ambon gelden aparte voorwaarden waarover des gewenst nadere inlichtingen worden verstrekt.

Bloemleggingen en graffoto's (Verre Oosten)

Door tussenkomst van de Oorlogsgravenstichting is het mogelijk om bij graven van Nederlandse oorlogsslachtoffers in het Verre Oosten bloemen te plaatsen.

In Indonesië werden in 1996 1323 bloemleggingen uitgevoerd en werden namens diverse verenigingen en comités 377 kransen gelegd.

Op verzoek van nabestaanden werden 1033 graffoto's verstrekt.

Op de erevelden in Thailand werden 162 bloemstukjes en 2 kransen geplaatst.

De kosten van een bloemlegging in Indonesië bedragen voor:

Type A: Bloemstukje van orchideetype Douglas/Vanda, hoog model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type B: Andere soorten bloemen niet zijnde orchideeën, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type C: Bloemstukje van Bangkok orchideeën, laag model, prijs zonder foto f 10,-, idem met foto f 12,50. Type K30: Kranse 30 cm, prijs zonder foto f 15,-, idem met foto f 17,50. Soort bloemen wordt in overleg met de plaatselijke bloemist bepaald. Type K75: Kranse met foto f 50,-, inclusief rood-wit-blauw lint, met tekst. Deze kranse is niet bestemd voor een individueel graf, maar voor kranselegging bij een van de monumenten op de erevelden (oranje gladiolen of witte bloemen).

Kleurenfoto's van Erevelden

Overzichtefoto's van Erevelden in Europa en het Verre Oosten kunnen per giro of telefonisch worden besteld. De prijs voor een foto in het formaat 18 x 24 cm bedraagt f 15,- inclusief porto.

Wie nadere inlichtingen wenst kan zich richten tot de

OORLOGSGRAVENSTICHTING
 Zeestraat 85, 2518 AA 's-Gravenhage
 Postbus 66901 - 2508 GR 's-Gravenhage
 Telefoon 070 31 31 080 - Giro 401.000

SOCIALE COMMISSIE - V.O.M.I.

V.O.M.I.

toko

Fonds Sociale Zorg

*Met herkenning begint erkenning !
 Met meer leden meer kracht !*

fonds
sociale
zorg

sociale
VOMI

Draag ons borstembleem en onze stropdas bij alle officiële V.O.M.I. gelegenheden !

Plak onze V.O.M.I. stickers op de achterraut van uw auto !

U kunt ze bestellen bij de penningmeester van uw vereniging.

V.O.M.I. borstembleem	f 12,50	
V.O.M.I. stropdas donkerrood	f 22,50	
V.O.M.I. stropdas donkerblauw	f 22,50	
V.O.M.I. stickers	f 1,00	
V.O.M.I. kerst- en nieuwjaarskaarten, 25 stuks	f 10,00	portvrij
V.O.M.I. sleutelhangers	f 6,00	
V.O.M.I. rollerpennen	f 1,50	
V.O.M.I. ballpoints	f 1,00	
V.O.M.I. demobilisatiespeeldje met sureté verguld	f 12,50	portvrij
V.O.M.I. OVW-speeldje met sureté verguld	f 12,50	portvrij
V.O.M.I. wapenschild mahonie met spuit/gietwerk plastic	f 30,00	
V.O.M.I. herenhorloge titanium plated met roestvrijstaalen bandje	f 65,00	
V.O.M.I. drink mok	f 10,00	
V.O.M.I. button	f 1,50	
V.O.M.I. aluutzegeta	f 2,00	

U kunt de artikelen ook bestellen bij de
Beheerders van het Fonds Sociale Zorg:

Leen van Eijk, Oost Kanaalweg 12A, 2461 EP Ter Aar, Tel./fax 0172 - 602705, Postgiro 6131844

Tjibbe J. Gaastra, A. van Heusdenstraat 15, 2461 VJ Ter Aar, Tel./fax 0172 - 602452

Ook hier wordt minimaal f 2,50 extra in rekening gebracht voor verzending en porto.

N.B. alle prijzen zijn per stuk en bij ledere bestelling wordt minimaal f 2,50 extra berekend voor verzending en porto

POSTZEGELS / TELEFOONKAARTEN

Postzegels, gebruikt of ongebruikt, binnen- of buitenland, alsmede telefoonkaarten en sigarenbandjes, bewaar ze en stuur ze naar: **Jaap J.C. Stamrood, Binnenhof 36, 6715 DP Ede, Tel. 0318 - 638160**

De opbrengst komt volledig ten goede van het **Fonds Sociale Zorg V.O.M.I. - Nederland.**

V.B.